

Redactie:

Wijnand Rietman
Agnietendaal 18, 6715 JD Ede
Tel. (0318) 62 10 45

Druk: Drukkerij AMV
E-mail: kopijkerkblad@hotmail.com

Waarderend spreken

Het leuke is dat ik nog maar net nieuw ben en dus nog niet zoveel weet. Ik weet een klein beetje van de geschiedenis van Emmaüs, van horen zeggen en uit een knipselmap, maar best weinig van de vereniging van de verschillende wijken tot de Protestantse gemeente Ede. Hier en daar hoor ik flarden van verhalen en ervaringen, maar dat zet nog geen zoden aan de dijk. Best een waagstuk om dan toch iets te schrijven over de situatie van Emmaüs en de PGE. Ik schrijf dan ook vooral vanuit mezelf en het perspectief van de oecumene: de samenwerking tussen wijken en kerken. Want dat is de reden waarom ik had gesolliciteerd naar de predikantsvacature in de Rietkampen: de oecumene sprak mij erg aan. En natuurlijk ook de mensen met wie ik in contact kwam, maar dat kwam pas later.

Voor wie de Emmaüs gemeenschap in de Rietkampen niet kent: in de jaren negentig van de vorige eeuw hebben de verschillende kerken (Evangelisch lutherse gemeente, Hervormde Kerk, Gereformeerde Kerk, de Vrijzinnige geloofsgemeenschap en de Katholieke parochie) besloten om niet een nieuwe kerk te stichten in de toen in opbouw zijnde wijk de Rietkampen, maar om samen te gaan werken vanuit een oecumenisch perspectief. Mensen die besloten om naar de Emmaüs te gaan bleven formeel lid van de 'moederkerk'. Menskracht en financiële middelen werden uit de samenwerkende kerken aangewend om deze gemeenschap te beginnen. Er was geen kerkenraad, maar een coördinatieraad met afgevaardigden uit de kerken. En dat liep wonderwel uitstekend! Voorgangers gingen via een verdeelsleutel om beurten voor in de Rietkampen, ieder met zijn of haar eigen achtergrond en traditie. De vieringen konden dan ook heel verschillend van vorm en inhoud zijn, met slechts een paar vaste punten die in iedere dienst terugkwamen.

Maar het kindje Emmaüs groeide. En bleef groeien. Niet alleen in aantal, maar uiteindelijk vooral in geschiedenis. Er werd samen beleefd en geloofd. Er kwam een gemeenschap van mensen die elkaar kenden en met elkaar meeleeften. Niet zo gek, natuurlijk, want zo gaat het met een nieuwe gemeenschap in een wijk waarin iedereen nieuw is.

Maar dat wat vroeger nieuw was, de oecumene en de vrijheid in verbondenheid, is nu gewoon geworden. En de tijdgeest sloeg ook de Emmaüs niet over: ook deze gemeenschap vergrijsde. Geen reden om je zorgen te maken, maar wel een goed moment om nu, na 25 jaar de balans op te maken en te kijken hoe we nu verder moeten.

Ik heb daar natuurlijk nog geen antwoord op. Hopelijk verwachtte u/jij dat ook niet.

Ik weet wel dat het komen tot een antwoord op die vraag niet zonder elkaar kan. We zijn met elkaar opgegroeid en nu samen kerk in Ede. We hebben op allerlei manieren met elkaar te maken en op allerlei momenten kunnen we bij elkaar in de keuken kijken en met elkaar samenwerken. Dat hebben we altijd al wel gedaan, maar nu ik met een aantal kerken en wijken vluchtig heb kennisgemaakt, ben ik er al haast van overtuigd dat dat voor de komende jaren van grote waarde kan blijken te zijn.

Als je niet uitkijkt, kijk je slechts naar alles wat er niet goed gaat. Naar dat er best verschillen zijn, dat we kleiner worden, minder vrijwilligers, dat er in het verleden van alles niet goed gelukt is, dat hier en daar het samenwerken niet van de grond kwam en nog veel meer dingen die vast ook waar zijn.

Maar je zou óók kunnen bedenken dat datgene waar je je aandacht op richt, werkelijkheid wordt. Jan Hendriks schrijft in zijn boekje 'Goede Wijn' het volgende: 'Er zijn kinderen die door hun ouders worden mishandeld. Ongeveer de helft van hen vervalt later in dezelfde fout. Op wie moet het wetenschappelijk onderzoek zich nu richten? Bijna automatisch luidt het antwoord: op die kinderen die ook zelf hun kinderen mishandelen'. (blz.23) Volgens Hendriks is het veel beter om je te richten op hen die er wél in slagen te breken met het afschuwelijke gedrag van hun ouders. 'Als je ontdekt hoe zij dat klaarspelen, werk je pas effectief aan de problemen.'

Aandacht geven aan dat wat goed gaat heeft een positief effect en zorgt voor positieve energie. Dat is ook mijn idee van de komende jaren.

Met elkaar wil ik graag zoeken naar dat wat er goed gaat in de oecumene, in de samenwerking met de PGE-wijken, en in de samenwerking met de moskeeën. En dat alles vanuit de gedachte dat iedere kerk en iedere wijk een belangrijke plaats inneemt in de Edese samenleving. Iedere wijk/kerk heeft haar eigen geschiedenis, haar eigen kleur en gebruiken, maar ook iets buitengewoons.

Het is al heel wat als je op een optimistische, positieve manier naar je eigen wijk of kerk kunt kijken om van daaruit tot de conclusie te kunnen komen dat we van groot belang zijn voor alle mensen die zich met ons verbonden voelen, maar ook voor de omgeving, het dorp, waarin we wonen.

En het zou nog mooier zijn, als we ook op een waarderende manier kunnen kijken naar die andere wijkgemeentes, andere kerken en de moskeeën die het net wat anders doen, net wat andere gewoontes hebben of op een andere manier vieren en bidden. Hoe mooi zou het zijn als we het goede, het heilzame in elkaar kunnen ontdekken, om van elkaar te leren en vandaaruit te werken aan je eigenheid in gezamenlijkheid.

Jan-Peter Prenger

SCHRIFTLZEN

19 november: Ezechiël 34:11-17 en Mattheus 25:31-46

Vandaag is het de tweede zondag van de Voleinding. Het kerkelijk jaar loopt op zijn eind. Niet om in een vermoeiend cirkeltje steeds hetzelfde rondje te lopen, nee, de blik gaat deze zondagen juist richting de toekomst. De kerk draait geen rondjes, maar is onderweg naar de Voleinding. In de lezing uit Ezechiël komen we het beeld tegen van de HEER als herder. Als een herder zorgt Hij voor Zijn volk. En bij dat goed zorgen voor de kudde, hoort ook het rechtspreken. In de lezing uit het evangelie komt dit beeld terug en blijken de daden hier op aarde vóór die dag van belang. Naakten kleden, hongerigen voeden, gevangenen bezoeken. Geloof in uitvoering.

Lees verder op pagina 2.

Bijbelleesrooster

zo. 19	2 Tessalonicenzen 1:1-12	Volhouden
ma. 20	2 Tessalonicenzen 2:1-17	Herken de vijand
di. 21	2 Tessalonicenzen 3:1-18	Werkhouding
wo. 22	Psalm 128	Genieten
do. 23	Matteüs 24:29-44	Les van de vijgenboom
vr. 24	Matteüs 24:45-51	Verwachting
za. 25	Psalm 85	God is rechtvaardig
zo. 26	Matteüs 25:1-13	Oliecrisis
ma. 27	Matteüs 25:14-30	Talentenjacht
di. 28	Matteüs 25:31-46	Scheiding
wo. 29	Jeremia 24:1-10	Rijp en rot

do. 30 Jeremia 25:1-14 Nog niets geleerd

december

vr. 1	Jeremia 25:15-26	Straflijs
za. 2	Psalm 19	Duidelijke taal
zo. 3	Jesaja 5:1-7	Zorgzame vriend
ma. 4	Jesaja 5:8-17	Afloop
di. 5	Jesaja 5:18-24	Brand
wo. 6	Jesaja 5:25-30	Angstbeeld
do. 7	Jeremia 25:27-38	Geen ontkomen aan
vr. 8	Jeremia 26:1-9	Slecht nieuws
za. 9	Jeremia 26:10-24	Wat doe je met de boodschapper?

26 november: Jesaja 40:1-11, Hebreëen 13:18-25, Lukas 13:31-35

In de Beatrixkerk volgen we deze derde zondag van de Voleinding lezingen van ons wijk-jaartheema, 'comfort and challenge'. Nadat we vorige maand naar de 'challenge'-kant keken, de uitdaging waar het geloven ons voor stelt, ligt het zwaartepunt nu weer meer op de 'comfort'-kant. Troost. Voor veel mensen is deze zondag, waarop we onder andere onze overledenen herdenken, niet eenvoudig. Pastoraal klinken dan de woorden uit Jesaja: 'Troost, troost mijn volk'. God zelf spreekt als zorgzame herder die Zijn volk weidt. Naast onze vergankelijkheid (de bloem van het veld die afvalt) komt het verlossende en eeuwige Woord van God te staan - dat onze blik hoopvol naar de toekomst richt. Het is bijna advent, 'bereid de weg van de Heer'. In de brieflezing wordt onze Heer Jezus de grote Herder genoemd die de schapen door Zijn eigen bloed heeft teruggebracht uit de doden. In het evangelie horen we niet van schapen, maar van een hen en kuikens. Op deze zondag van Voleinding horen we hoe Christus roept tot de stad Jeruzalem - laat Mij met het oog op de komende zware tijden jullie toch bijeen mogen brengen en beschermen!

3 december: Eerste advent. 'Ad te levavi'. Jesaja 64:1-9, Marcus 13:24-37

Het nieuwe kerkelijke jaar begint het met het opheffen van de ogen. Met psalm 25 zingen we: 'Mijn leven til ik, God, naar U omhoog, op U vertrouw ik'. En met één van de meest emotionele uitroepen uit het boek van Jesaja horen we hoe dat lang geleden al klonk 'scheur de hemel toch open, en daal af!'. Pleitend op het Vaderschap van God, roept de profeet om Gods ingrijpen, ondanks de onreinheden en zonden van het volk. De evangelielezing bestaat uit een gedeelte uit een toespraak van Christus over 'de laatste dingen'. Het is een oproep tot waakzaamheid en tot zelfonderzoek. Als je verlangt naar een ingrijpen van God - ben je daar dan zelf eigenlijk wel klaar voor?

Inleveren kopij Kerkblad

nr.	inleverdatum	voor de zondagen
17	1 december	10 t/m 31 december
1 (2018)	29 december	7, 14 en 21 januari

OPA (Oud Papier Actie)

Elke 1^e zaterdag van de maand (behalve in augustus) kunt u uw oud papier brengen bij de Beatrixkerk en de Open Hof van 09.00 - 12.00 uur.

De vrijwilligers staan weer klaar om uw oud papier in ontvangst te nemen.

ALGEMEEN PLAATSELIJK

De ZWO-collecte van 19 november is bestemd voor hulp aan straatkinderen in Medellín in Colombia

Medellín heeft een slechte naam opgebouwd als drughoofdstad van Colombia. Duizenden kinderen in Medellín groeien op in slechte omstandigheden, veel kinderen komen uit gebroken gezinnen en wonen in tehuizen. Ze hebben vaak geweld, armoede, drugsoverlast en prostitutie meegemaakt en hebben een laag zelfbeeld. Toekomstperspectief is er nauwelijks voor hen. De stichting "Straatkinderen Medellín" organiseert allerlei activiteiten om te voorkomen dat kinderen op straat of in de criminaliteit belanden. Uitgangspunt van de stichting is dat de kinderen veel kunnen leren via activiteiten die ze graag doen. Zo volgen wekelijks meer dan 200 kinderen trainingen op een voetbalschool en een deel van de kinderen speelt zelfs mee in competitiewedstrijden. Andere activiteiten van de stichting zijn de muziekgroep Sararé en de straatkinderenkrant Entendámonos (Begrijp ons!). Doordat de kinderen met plezier meedoen aan de activiteiten ontwikkelen ze zich spelenderwijs. De kinderen kunnen alleen meedoen als ze ook lessen volgen op school en als ze laten zien dat ze zich thuis en tijdens de activiteiten goed gedragen. De kinderen raken vaak al op jonge leeftijd betrokken bij de activiteiten. Hun zelfvertrouwen groeit en ze krijgen meer vertrouwen in de mensen om hen heen. Ook leren ze beter te communiceren, conflicten op te lossen en regels te accepteren. Meedoen aan sport en spel is bovendien een goede uitlaatklep voor frustraties, waar ze al jong mee rondlopen. Jongeren die een opleiding volgen krijgen bovendien begeleiding. Doordat zij een vak leren, wordt de stap naar de maatschappij kleiner en kunnen ze op zoek naar een betaalde baan.

De ZWO-collecte van 3 december is bestemd voor noodhulp en rampenpreventie in Bangladesh

Bangladesh is één van de dichtstbevolkte landen ter wereld. Het ligt in 's werelds grootste rivierdelta waar onder meer de rivieren de Ganges en de Brahmaputra in zee uitmonden. Deze rivieren ontspringen in het Himalayagebergte en overstromen vaak in de zomer, de tijd van de natte moesson. Deze overstromingen zorgen voor een laagje vruchtbare modder waardoor gewassen het volgend seizoen goed groeien. Maar in de zomer ontstaan ook veel cyclonen boven de Indische oceaan. Deze wervelstormen zorgen voor allesverwoestende overstromingen. Door klimaatveranderingen nemen ze bovendien in kracht en aantal toe. De organisatie CODEC ondersteunt boeren en boerinnen bij klimaatbestendige landbouw en komt op voor de rechten van boerengezinnen. Direct na de ramp in 2016 bezochten medewerkers de getroffen gebieden. Zij inventariseerden wat er nodig was, zodat de bevolking weer in hun levensonderhoud kon voorzien. In overleg met de bewoners zijn 250 huishoudens geselecteerd in twee zwaar getroffen dorpjes in het district Barguna. Dit zijn vooral gezinnen met een alleenstaande vrouw aan het hoofd. De organisatie helpt hen hun leven weer op orde te krijgen, bijvoorbeeld door landbouw en introduceert daarbij gewassen die beter bestand zijn tegen storm of zware regenval. De armste gezinnen krijgen bovendien contant geld om tot de volgende oogst vol-

Kerkdiensten

Zondag 19 november 2017

Wijkgemeente Noord:

10:00 uur ds. H.J. Oortgiesen

Wijkgemeente Beatrixkerk:

10:00 uur ds. T.P. de Jong

Wijkgemeente Tabor:

10:00 uur ds. G.H. Westra
Heilig Avondmaal

Wijkgemeente Harskamp:

10:00 uur ds. H.K. Wolters

Wijkgemeente De Open Hof:

10:00 uur ds. N. Boonstra

Kerkelijk Centrum Emmaüs:

10:30 uur mevr. L.P.H. van Laar

Evang. Lutherse Kerk:

10:30 uur ds. A.J. van Zanden

Hartenberg:

10:00 uur ds. R. Venderbos
14:30 uur mevr. I. Oosterhof
zangviering

De Gelderhorst:

10:30 uur Kath. voorganger

Ziekenhuis Gelderse Vallei:

10:00 uur ds. H.J. van Maanen

Het Maanderzand:

weeksluiting zaterdag 18 november

19:30 uur ds. T. Tricht

Zondag 26 november 2017 laatste zondag kerkelijk jaar

Wijkgemeente Noord:

10:00 uur ds. C. Oosterveen
Eeuwigheidszondag.
Thema: Ach troost, laat me je vinden.

Wijkgemeente Beatrixkerk:

10:00 uur ds. T.P. de Jong

Wijkgemeente Tabor:

10:00 uur ds. Th. de Zwart

Wijkgemeente Harskamp:

10:00 uur ds. T. Volgenant-Beima

Wijkgemeente De Open Hof:

10:00 uur ds. J. Dam-Oskam

Kerkelijk Centrum Emmaüs:

10:30 uur Gave Viering

Evang. Lutherse Kerk:

10:30 uur mevr. W. Tinga

Hartenberg:

10:00 uur ds. R. Reiling
14.30 uur mevr. J. Fredrikze
vertelviering

De Gelderhorst:

10:30 uur mevr. C. Veldhuizen

Ziekenhuis Gelderse Vallei:

10:00 uur ds. J.E. Akihary

Het Maanderzand:

weeksluiting zaterdag 25 november

19:30 uur ds. T. Vos

Zondag 3 december 2017 Eerste advent

Wijkgemeente Noord:

10:00 uur ds. C. Oosterveen
Special Sunday met leerlingen van de
Paasbergschool.
Thema: De deur gaat open

Wijkgemeente Beatrixkerk:

10:00 uur ds. T.P. de Jong

Wijkgemeente Tabor:

10:00 uur ds. G.H. Westra

Wijkgemeente Harskamp:

10:00 uur ds. P. 't Hoen

Wijkgemeente De Open Hof:

10:00 uur ds. P. Cornelisse

Kerkelijk Centrum Emmaüs:

10:30 uur ds. J.P. Prenger
Maaltijd van de Heer

Evang. Lutherse Kerk:

10:30 uur ds. A.J. van Zanden

Hartenberg:

10:00 uur ds. R. Reiling
14:30 uur dhr. J. van Riessen sr.
zangviering

De Gelderhorst:

10:30 uur dhr. W. Smit

Ziekenhuis Gelderse Vallei:

10:00 uur ds. R. van Laar

Het Maanderzand:

weeksluiting zaterdag 2 december

19:30 uur ds. N. Hakkenberg

doende voedsel te kunnen kopen. Ook verzorgt de organisatie via de plaatselijke radio voorlichtingsprogramma's over wat mensen moeten doen bij een ramp. Wat kan de organisatie CODEC zoal met uw bijdrage doen? Voor € 902 krijgen boeren en boerinnen een landbouwtraining en voor € 23 krijgt een gezin zaden en landbouwgereedschap.

Namens de ZWO bestemmingscommissie,
Breus Versteeg

Inloop Open Kerk

Op donderdag 23 november is er in "Ons Huis" bij de Taborkerk weer de wekelijkse inloopochtend. Deze morgen komt de heer Dick Kruihof. Hij vertelt over de geschiedenis en de cultuur van het mooie land Hongarije. Op donderdag 30 november is er handenarbeid en spel. Op donderdag 7 december gaan we vast aan de gang met handenarbeid als voorbereiding op de komende kerstviering. Vanaf 9.30 uur staan de deuren open en is de koffie en thee klaar. Iedereen is welkom, loop eens binnen, het is er warm en gezellig.

Werkgroep Kerk en Buurt

Actie Kerkbalans 2018

In 2018 vindt de Actie Kerkbalans plaats van zaterdag 20 januari tot zaterdag 3 februari. Het thema van de actie is: 'Geef voor en om je kerk'. We doen weer een beroep op alle gemeenteleden om de kerk financieel te steunen. Mede dankzij die steun staan de deuren van onze kerken voor iedereen open en is het mogelijk

om wekelijks inspirerende ontmoetingen te hebben rond een open bijbel. Daarnaast biedt de kerk natuurlijk nog veel meer. Zo delen we bijzondere momenten met elkaar en is er ruimte en gelegenheid voor pastorale gesprekken.

Vele gemeenteleden hebben de afgelopen jaren het gemak ervaren van het regelen van **kerkbalans via internet**. Via een zeer gebruiksvriendelijk systeem hebben zij eenvoudig digitaal hun toezegging en betaling(en) kunnen doen.

Hebt u begin dit jaar nog een schriftelijk toezeggingsformulier ingeleverd en wilt u in januari 2018 nu ook Kerkbalans via internet regelen? Registreer u dan in het Digitale Portaal van de Protestantse Gemeente Ede.

Ga daarvoor naar www.skgcollect.nl/136. Lees de tekst van het menu-onderdeel 'Introductie' en registreer u op de aangegeven wijze. Gemeenteleden die zich registreren ontvangen in januari 2018 geen kerkbalans-envelop meer, maar een email met alle informatie over de Actie Kerkbalans 2018 en over de wijze waarop een toezegging kan worden gedaan.

College van Kerkrentmeesters

BESPREEK HET SAMEN

www.bespreekhetsamen-ede.nl

De volgende activiteiten vinden binnenkort plaats. U bent van harte uitgenodigd! Wanneer u ook wilt deelnemen, meldt u dan aan via de website.

Op *zaterdag 18 november 2017* om 20:00 uur in De Open Hof door Kees Posthumus & Juul Beerda

Voorstelling "List en bedrog", de Jakobverhalen Verhalenverteller Kees Posthumus en accordeonist Juul Beerda spelen hun voorstelling 'List & bedrog / de Jakobverhalen'. Het eeuwenoude, kleurrijke verhaal over aartsvader Jakob krijgt een nieuw verrassend en muzikaal jasje.

Op *donderdag 23 november 2017* om 20:00 uur in het Kerkelijk Centrum Emmaüs door Theo Hop

Russisch-Orthodoxe muziek Een avond vol prachtige muziek uit de Russisch-Orthodoxe traditie. In de Orthodoxe kerk gaat het om de beleving. Wat er gezongen wordt moet mensen raken. In een kerkzaal aangekleed met iconen en kaarsen zal dit zeker gebeuren.

Op *zaterdag 25 november 2017* om 19:30 uur in de Lutherse Kerk door Duo SaxYON

Jong talent in Ede

Marijke Schoër. Saxofoon, Ellen Zijm, accordeon. SaxYON is een fris en vrolijk ensemble, dat concerten geeft met een wervelvind aan muziekstijlen, uitgevoerd op verschillende instrumenten, met mooie verhalen en leuke anekdotes over hun muziek (Balkan-, Jazz, Moderne en Zuid-Amerikaanse muziek).

Op *woensdag 29 november 2017* om 20:00 uur in de Taborkerk door Dr. Ad van Nieuwpoort

Ester

In het boek Ester zoeken we tevergeefs naar het woordje 'God'. Is dat toevallig of zegt dat iets over de wijze waarop in de bijbel over 'God' wordt gesproken?

Op *zondag 3 december 2017* om 17:00 & 19:30 uur in de Beatrixkerk door Myra vd Jagt & Arjen Threels

Adventsconcert 2017: Magnificat Rutter

Adventsconcert-2017 door het projectkoor en het projectorkest van Bespreek het Samen. We voeren het Magnificat en de anthem Jesus Child van John Rutter uit.

Op *woensdag 13 december 2017* om 19:30 uur in de Oude Kerk door Hans Lucassen en ds. C. Oosterveen

Adventsvesper

In 2018 wil de Raad van Kerken in Ede vasthouden aan een inmiddels jarenlange traditie van een oecumenische vesper in de Adventsperiode. Door samen te zingen, bidden en stil te zijn, wordt de komst van de Messias in deze gebroken wereld herdacht en gevierd.

Op *donderdag 14 december 2017* om 20:00 uur in de Taborkerk door ds. Carel ter Linden

De geboorteverhalen van Jezus

De bijbel kent twee zeer verschillende geboorteverhalen van Jezus: het verhaal van Mattheüs en van Lucas. Zulke verhalen (de bijbel kent er meer) moeten dan ook niet gelezen worden als reportage van geboorte.

Ze schetsen de betekenis van het leven van de betrokkene.

Het Bespreek het Samen team

Raad van Kerken Ede

Ontstaan en huidige samenstelling

De Raad van Kerken Ede is opgericht in 1969 en bestaat dus al meer dan 45 jaar.

Bij de oprichting waren de volgende kerken en kerkgenootschappen vertegenwoordigd: Gereformeerde Kerk Ede, Hervormde Taborgemeente, Leger des Heils, Rooms-Katholieke Kerk, Evangelisch-Lutherse Kerk, de Molukse Kerk in Lunteren en de Nederlandse Protestanten Bond, afdeling Ede. Later hebben zich daarbij gevoegd: Basisgemeenschap Exodus, Kerkelijk Centrum Emmaüs en de Hervormde Gemeente Ede.

Anno 2017 is deze samenstelling grotendeels ongewijzigd, met dien verstande dat de Gereformeerde Kerk Ede en de Hervormde Taborgemeente sinds 1 januari 2017 zijn gefuseerd tot Protestantse Gemeente Ede. En de NPB heet nu Vrijzinnige Geloofsgemeenschap Ede. De Molukse kerk in Lunteren is inmiddels geen lid meer.

De vorming van de PKN (Nederlands Hervormde Kerk, Gereformeerde Kerk en Evangelisch-Lutherse Kerk) heeft geen invloed gehad op de samenstelling van de Raad van Kerken in Ede.

Doelstellingen

Wat wil de Raad van Kerken in Ede bereiken? Dit staat helder in de statuten en verschilt niet wezenlijk van de doelen van de landelijke Raad van Kerken. In artikel 2 van de statuten staat:

'De Raad van Kerken stelt zich ten doel om een samenwerkingsverband te zijn van plaatselijke Christelijke kerken en geloofsgemeenschappen en tracht dit doel te bereiken door:

- de leden te informeren over ontwikkelingen en activiteiten binnen de deelnemende kerken en deze desgewenst op elkaar af te stemmen;
- gemeenschappelijke activiteiten (zoals oecumenische vieringen) uit te voeren;
- overleg te plegen met de burgerlijke overheid over belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen;
- de bijbelse boodschap in de gemeente gestalte te geven en
- samen te werken met andere dan in de vereniging vertegenwoordigde geloofsgemeenschappen.

Dit klinkt mooi, maar in de praktijk valt er op sommige punten wel wat af te dingen, met name het derde punt. Van een regulier overleg met de gemeente Ede is helaas al jaren geen sprake meer. Verder is het uitdragen van de bijbelse boodschap is toch vooral een zaak van de kerken (lid of geen lid van de RvK) zelf. De Raad van Kerken is geen kerk op zich, maar weet de deelnemende kerken tot activiteiten te bewegen, die kunnen leiden tot een beter begrip waar de kerken voor staan. In algemene zin kan men stellen, dat de oecumenische beweging daarbij staat voor meer samenwerking en elkaar de hand reiken in gesprekken over geloof en samenleving.

Op verzoek van de gemeente Ede is de RvK verantwoordelijk voor het godsdienstonderwijs op de openbare basisscholen in de gemeente (dus niet alleen de kern Ede). Hoewel de subsidie nu niet meer via de Raad loopt, is de Raad nog steeds eindverantwoordelijk voor de uitvoering en bestaat er een werkgroep van de Raad, die o.a. toezicht houdt op het gegeven onderwijs.

Activiteiten

Het programma van de Edese Raad van Kerken varieert van jaar tot jaar, maar er zijn ook een aantal vaste actiepunten. Jaarlijks terugkerende activiteiten zijn:

- In de derde week van januari is er de *Week van Gebed* voor eenheid van de kerken. Wij sluiten daarbij aan bij het jaarlijkse thema dat landelijk wordt voorbereid.
- Op de eerste vrijdag van maart is er de *Wereldgebedsdag* voor vrede en gerechtigheid in de wereld. Sinds 2017 nemen wij hieraan weer deel en uitgangspunt is het programma dat wereldwijd is voorbereid.
- Maandelijks zijn er *Taizévieringen* in de Beatrixkerk; deze worden voorbereid door een speciale werkgroep van de RvK.
- In december (dit jaar op 13 december) vindt er in de Oude Kerk van Ede een *adventsvesper* plaats.
- Daarnaast zijn er activiteiten die wij ondersteunen, soms ook

in financiële zin, en publiceren op onze site (en ook via het programma 'Bespreek 't Samen' van de PKN), zoals:

- Bewust naar Pasen: vijf bijeenkomsten tijdens de lijdensijd in Emmaüs;
- de jaarlijkse heideweekviering wordt door een vertegenwoordiger van de RvK mede voorbereid en wij ondersteunen deze viering ook financieel;
- in september vindt er een Vredesviering plaats in de R.K. Sint-Antoniuskerk;
- jaarlijks zijn er diverse bezoeken aan de Turkse en/of Marokkaanse moskee en worden gezamenlijke ontmoetingen georganiseerd door de Werkgroep Pluriforme Samenleving van de Raad van Kerken.

De activiteiten worden opgenomen in een jaarlijkse activiteitenkalender waar ook ruimte is voor nieuwe initiatieven vanuit de deelnemende kerken en eigen werkgroepen. Zo wordt voor 2018 gedacht aan het organiseren van een Passion op Goede Vrijdag en een Vredeswandeling tijdens de Vredesweek eind september. Wellicht dat we in 2019 ook als RvK meer aandacht gaan besteden aan de Kerkennacht in Ede.

In 2017 heeft de Raad tijdens de 4-mei herdenking bij het mausoleum in Ede voor de eerste keer als Raad van Kerken (mede namens Samen voor Ede) een krans gelegd.

Communicatie

Dit is en blijft een punt van voortdurende aandacht. Eigenlijk zou er in het bestuur iemand moeten plaatsnemen die specifiek de taak heeft om voortdurend het werk van de RvK onder de aandacht te brengen. Afgelopen jaar zijn berichten van de RvK opgenomen in de kerkbladen en nieuwsbrieven van de aangesloten kerken, maar ons bereik naar de "gewone" kerkleden toe is (te) beperkt. De lokale omroep maakt melding van activiteiten in de rubriek "Kerkvenster", maar de medewerking van de plaatselijke pers (Ede Stad en Edese Post) is voor verbetering vatbaar. Een aantal geplande activiteiten van de RvK is opgenomen in het programma "Bespreek 't Samen" van de Protestantse Gemeente Ede.

De raad beschikt over een website, maar sociale media als Facebook en Twitter worden (nog) niet benut.

Zie: www.raadvankerkenede.nl.

Onze toekomst als Raad van Kerken in Ede

In het voorjaar van 2017 hebben we samen met de landelijk secretaris, ds. Klaas van de Kamp, geconfereerd over onze toekomst. Centraal stond daarbij de vraag: stoppen we ermee, gaan we op de oude voet verder of proberen we aan ons werk een nieuw elan te geven, o.a. door meer te gaan organiseren en de samenstelling van de Raad van Kerken uit te breiden en daarmee ook het draagvlak van de Raad te vergroten?

We hebben besloten dat laatste te gaan doen: meer activiteiten (waar al in 2017 een begin mee is gemaakt) en te gaan onderzoeken of andere geloofsgemeenschappen en kerken zich willen aansluiten bij de Raad van Kerken in Ede. We hopen dan ook, dat we bij de vijftigjarige viering in 2019 een aantal nieuwe kerken als lid of gastlid verwelkomd hebben.

Ook heeft het bestuur een nieuwe secretaris en penningmeester nodig. Beiden hebben gemeld, dat zij op termijn willen of moeten stoppen. Indien u na het lezen van dit artikel tot de conclusie komt, dat u graag bestuurlijk een bijdrage aan de oecumene in Ede wil leveren, dan kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Raad van Kerken.

Albert Schol,
Voorzitter Raad van Kerken te Ede
06-20531289, albertschol@hetnet.nl

Amnesty International
schrijfacties Ede in
december 2017

Tussen 20 november "Dag van De Rechten van het Kind" en 10 december "Dag van De Rechten van de Mens" wordt overal in Nederland aandacht gevraagd voor deze rechten door schrijfacties voor gerechtigheid voor gewetensbezwaarden. De mensenrechten komen wereldwijd steeds meer onder druk te staan. Dit jaar is er aandacht voor met name de *verdedigers* van mensenrechten die in 10 verschillende landen mishandeld en gevangen gezet zijn.

Dit jaar staan in Ede 3, 8, 9 en 10 december op verschillende plaatsen schrijftafels klaar. U bent welkom op:

- zondag 3 december na de dienst van 11 tot 12 uur bij de Basisgemeente Exodus in de Franciscusschool, in de Noorderkerk en in de Taborkerk
- vrijdag 8 december van 14 tot 16 uur in de Huiskamer van Cultura
- zaterdag 9 december van 10 tot 17 uur in de Bibliotheek Stadspoot
- zondag 10 december na de dienst van 11 tot 12 uur in de Open Hof

Tijdens de schrijfacties kunnen brieven worden geschreven aan verschillende regimes. Hiermee wordt aandacht gevraagd voor het lot van gewetensbezwaarden, strijders voor de rechten van de mens, LBTH, het milieu. Ook kan een handtekening worden gezet op een lijst waardoor de betreffende brief wordt ondersteund.

Er zijn bovendien groetkaarten om gevangenen een hart onder de riem te steken. De teksten van de brieven en voor de kaarten zijn opgesteld door Amnesty International Nederland.

Wij nodigen u van harte uit op een van de locaties.

Werkgroep decemberschrijfactie Ede

Wordt u vragers in het ziekenhuis?

Ziekenhuis Gelderse Vallei

Binnen de dienst geestelijke verzorging zijn wij op zoek naar vrijwilligers voor het uitnodigen van patiënten voor de kerkdienst op zondag, de zogenaamde 'vragers'. Eens in de maand op vrijdag eind van de middag of op zaterdag gaan deze vrijwilligers langs alle patiënten van een afdeling om te vragen of zij de kerkdienst willen bezoeken.

Hebt u hiervoor belangstelling? Neem dan contact op met Lyska van der Elst (afdelingsondersteuner Geestelijke Verzorging). U kunt mailen naar elstl@zgv.nl of bellen; 0318 - 433875 van maandag t/m donderdag tot ± 13.30 uur.

Klinkenberg

Dinsdag 24 oktober was er weer een fijne bijeenkomst met de Bijbelkring. Het thema was '500 jaar Reformatie' dat gevierd wordt op dinsdag 31 oktober. Wij hebben met elkaar psalm 32: 1 - 6 gelezen en gezongen. Psalm 32 is de tweede van de 7 boetepsalmen waar Maarten Luther een boekje over geschreven heeft. Bij God mogen wij persoonlijk te biecht gaan. Bij Hem zijn wij veilig. Voordat wij ons tot God wenden vergeeft hij onze zonden. Hij weet wie wij zijn en God blijft mensen trouw omdat Hij hen lief heeft. Wij leven met Gods genade het goede leven. 'Een vaste burcht is onze God', het meest bekende lied geschreven door Luther, hebben wij gezongen.

Op zaterdagavond 11 november gaat mev. M.J. Ebersson om 19.00 uur in de grote zaal voor in de weeksluiting. Ik wens u allen Gods liefdevolle nabijheid toe.

Voor vragen of informatie kunt u terecht bij Mw. M.J. Ebersson; tel. 0318-655751; email: mjceberson@telfort.nl

Een hartelijke groet,
Marie-José Ebersson

Hulpactie vluchtelingenkinderen in Noord Irak

In samenwerking met Pax Kinderhulp (<https://www.paxkinderhulp.nl/syrische-iraakse-kinderen-vluchtelingenkampen-irak>) en basisschool De Wegwijzer in Ede zijn wij, een vriendenclub uit Ede, een actie gestart om hulpgoederen in te zamelen voor de kinderen die opgroeien in vluchtelingenkampen. Nu de winter in aantocht is en de temperatuur daalt, wordt de situatie in de opvangkampen

schrijnender. De vluchtelingen hebben geen of weinig warme kleding en slapen op een zeil of dun matrasje op de grond.

Onderdak, voedsel en water wordt verzorgd door de grote hulporganisaties. Pax Kinderhulp biedt de kinderen de kleding, speelgoed en verzorgingsartikelen Help ook mee! We streven ernaar een vrachtwagen vol warme kleding, speelgoed en ver-

zorgingsartikelen richting Irak te sturen. Kunnen we op uw/jouw steun rekenen?

Wat zamelen we in?

- Winterkleding voor kinderen van 0 t/m 18 jaar (jassen, schoenen, mutsen, sjaals, handschoenen, laarzen, vesten, truien, dikke sokken, pantoffels, maillots etc.).
- Verzorgingsartikelen zoals zeep, tandenborstels, tandpasta, pleisters, maandverband, luiers, shampoo etc.
- Speelgoed en knuffels, schoon en bruikbaar. Denk ook bijvoorbeeld kleurboeken, schriftjes, pennen, stiften, opblaasbare ballen, frisbees etc.

Alle spullen kunnen worden ingeleverd op vrijdag 24 november tussen 18.30 en 20.30 uur of zaterdag 25 november tussen 10.00 en 12.00 uur bij basisschool De Wegwijzer, Bunschoterweg 2a (nabij het centrum). Hartelijk dank namens de gevluchte kinderen!

Corrinne van Pommeren, 06 55 85 27 66, corrinnevanpommeren@gmail.com
(namens het actieteam en Pax Kinderhulp)

Uit de protestantse classis Ede, 25 oktober 2017

Wie zich de verslagen van de classisale vergadering (CV) van januari en maart nog kan herinneren zal weten dat daarin vooral kerkordewijzigingen in het kader van het traject Kerk 2025 centraal stonden. Terug naar de kern van kerk zijn: Waarom zijn we kerk, wat leidt af van de kern, wat belemmert ons kerk zijn?

Tijdens de CV van 25 oktober was het grootste deel van de agenda ingeruimd voor de bespreking van deel 2 van het pakket kerkordewijzigingen die de generale synode in april in zogenaamde eerste lezing had vastgesteld. Deze wijzigingen hebben betrekking op de gemeenten, het ambt en andere diensten, de kerkenraad en vermogensrechtelijke aangelegenheden. Gewoonlijk komt de CV in september bijeen, maar dan zouden kerkenraden te weinig tijd hebben gehad om deze voorstellen te bespreken en hun commentaar naar de classis te sturen.

De reacties vanuit de kerkenraden waren dit keer veel minder divers dan bij deel 1. Een van de voorstellen betreft de grotere vrijheid van gemeenteleden om zich aan te sluiten bij de (wijk)gemeente van hun voorkeur. Sommige kerkenraden betreuren het dat de kerkenraad van de "vertrekgemeente" daardoor minder verantwoordelijkheid kan nemen, maar een duidelijke meerderheid van de CV stemde in met de voorgestelde wijziging.

De meeste afwijzende reacties vanuit de kerkenraden hadden betrekking op het punt van het geven van stemrecht aan 'vrienden' (voorheen bekend als mensen die blijf geven van hun verbondenheid met de gemeente, maar geen lid zijn) en hen onder bepaalde voorwaarden ook verkiesbaar te stellen voor de ambten. Deels hadden de afwijzende reacties te maken met onduidelijkheden over het begrip 'vrienden' en de bevoegdheden van de verschillende soorten leden. Dr. Van Beelen (regionaal adviseur classisale vergadering) gaf aan de hand van een schema een verheldering. De CV stemde vervolgens met grote meerderheid in met de verruiming van de bepalingen m.b.t. de 'vrienden'.

De CV ging bij de overige kerkordewijzigingen zonder veel discussie akkoord met het voorstel van het breed moderamen om hiermee in te stemmen. Op enkele punten zal de synode nog om verduidelijking worden gevraagd.

Op 22 september heeft de generale synode definitief ingestemd met het eerste pakket aan kerkordewijzigingen. Daarmee staat vast dat per 1 mei 2018 het aantal classes van 74 naar 11 zal worden teruggebracht en dat in elke classis een fulltime classis-predikant zal worden benoemd om leiding te geven aan het geestelijk leven. Tijdens de CV benadrukte ons synodelid Bijl dat het generaal college voor de kerkorde heel zorgvuldig de reacties vanuit de kerkenraden en classes heeft overgenomen en een aantal voorstellen tot aanpassing heeft overgenomen. De besluitvorming van de synode betekent ook dat nu voorbereidingen moeten worden getroffen voor de nieuwe situatie. De classis Ede zal samen met de classes Apeldoorn, Harderwijk, Hattum en Nijkerk per 1 mei 2018 de nieuwe classis Gelderland-Veluwe gaan vormen. De CV Ede stemde in met het voorstel van het BM voor afvaardiging van ds. Westra (protestantse gemeente Ede-Taborgemeente), diaken De Jong-Jansen (protestantse wijkgemeente Lukas Wageningen) en de ouderlingen Bikker (hervormde wijkgemeente 1 Bennekom) en Van Roekel (hervormde gemeente Harskamp) naar deze nieuwe classis.

De termijn van synodelid ouderling Bijl eindigt eind 2017, er moet nu vanuit de classis Ede gezocht worden naar een ouderling-kerkrentmeester. Aan de kerkenraden is gevraagd om kandidaten voor te dragen.

Zoals het er nu naar uitziet zal op 28 februari 2018 de laatste vergadering van de protestantse classis Ede worden gehouden. Dan zal deel 3 van het pakket kerkordewijzigingen (o.a. over de mobiliteit van predikanten) worden besproken en zal er uiteraard ook aandacht worden geschonken aan het afscheid.

Henny Dolstra, actuarius

PCOB-Afdeling Ede

Maandag 20 november a.s. kunt u weer een ledenmiddag bezoeken. Met als thema: Het Requiem. De laatste zondag van november is tevens de laatste zondag van het kerkelijk jaar.

In veel kerken worden dan de namen van gemeenteleden, die het afgelopen jaar zijn overleden, genoemd. Sterven, dood, rouw, geloof zijn al sinds mensenheugenis met elkaar verbonden. En we kennen de muziekvorm die deze begrippen omvat: Het Requiem. Prachtige muziek bij kwetsbare momenten. Musicoloog, dirigent en pianist Freddy van Mourik zal in woord en muziek ons thema inleiden. Waarvoor wij leden en belangstellenden hartelijk uitnodigen.

Tijd: maandag 20 november a.s. van 14.30 uur tot ongeveer 16.30 uur. Plaats: "Ons Huis", Kerkelijk Centrum bij de Taborkerk, Hovestraat 2 te Ede.

PROT. WIJKGEMEENTE TABOR

Taborkerk, Prinsesselaan 8,
www.taborkerk.nl

Predikant:

Ds. G.H. Westra, Beatrixlaan 22, 6713 PS Ede, tel. 65 56 61

Scriba:

J.G. Hoogteijling, Kazernelaan 17, 6711RJ Ede
e-mail: info@taborkerk.nl

Autodienst:

Ant van Donselaar, tel. 611 074
Erik Velthuijs, 06 - 21 57 38 28

Coördinator Ouderen-bezoekwerk:

Mevr. Ria Buitenhuis, van Borsselelaan 43, 6711 JT Ede,
tel. 61 06 79

Wijkkas Protestantse wijkgemeente Tabor

NL22 RABO 0312 4647 89

Gedachtenis

In de gedachtenisdienst op 5 november zijn de volgende namen genoemd - met eerbied en respect, in liefde:

Steven Jan Ossenkoppele	† 22 november 2016	65 jaar
Cornelia Francina Pecht-Beumer	† 13 december 2016	88 jaar
Gerharda Justina Vrielink-Akkerman	† 10 januari 2017	81 jaar
Antonia Pluim-Westeneng	† 12 februari 2017	85 jaar
Marten Schut	† 6 maart 2017	88 jaar
Antje Maria van Donselaar-van Goeverden	† 14 mei 2017	90 jaar
Fenna van der Lippe-Lukens	† 25 april 2017	85 jaar
Allebarta Johanna Bosch-Veenhuis	† 13 juli 2017	74 jaar
Gossinus Henderikus Stel	† 5 augustus 2017	91 jaar
Jilles Herweijer	† 18 augustus 2017	88 jaar
Christina Heij-Korf de Gidts	† 20 augustus 2017	82 jaar
Maria Huibertje Jellesma-Bos	† 3 oktober 2017	82 jaar

De namen zijn genoemd, een kaars is ontstoken aan het Licht van Pasen: in dat licht hebben zij geleefd en zijn zij geboren, gestorven en geborgen.

Koffie-plus op 3 december: schrijven voor gerechtigheid

Na de dienst op zondag 3 december is er weer een 'koffie +'. Zoals altijd is er uitvoerig gelegenheid elkaar over en weer op de hoogte te brengen van wat ons zoal bezighoudt; niet alleen, maar toch vooral op het Edese kerkelijk erf.

Daarnaast zetten we eens een wat ander accent: er is aandacht voor de mensenrechten, meer in het bijzonder voor mensen die gevangen worden gehouden of anderszins onderdrukt en mishandeld vanwege wat ze doen. Of erger: vanwege wat ze zijn.

Tussen 20 november, de "Dag van De Rechten van het Kind" en 10 december, de "Dag van De Rechten van de Mens" wordt er in heel het land aandacht gevraagd voor die rechten én voor de mensen die zich daarvoor inzetten en daar keihard voor worden aangepakt - het gaat niet heel goed met de mensenrechten!

Als ik het goed begrepen heb, was er in Tabor een traditie: brieven schrijven. Amnesty-schrijfactie; brieven aan autoriteiten met het dringende verzoek zich netjes te gedragen - wij trokken ons zo het lot aan van wie verdrukt worden en vervolgd.

De Wijkkerkenraad heeft besloten die traditie minstens voor één keer nieuw leven in te blazen: op 3 december schrijven we weer eens. En voegen zo de daad bij het woord (Woord?), dat wij horen om het te dóen! Opkomen voor recht en gerechtigheid, tenminste toch ook met een pen in de hand.....

Concreet:

'Tijdens de schrijfacties kunnen brieven worden geschreven aan verschillende regimes. Hiermee wordt aandacht gevraagd voor het lot van gewetensbezwaarden, strijders voor de rechten van de mens, LBTH, het milieu. Ook kan een handtekening worden gezet op een lijst waardoor de betreffende brief wordt ondersteund.

Er zijn bovendien groetkaarten om gevangenen een hart onder de riem te steken.

De teksten van de brieven en voor de kaarten zijn opgesteld door Amnesty International Nederland.'

Collectes

Af toe vraagt eens iemand wat de collectes tijdens de dienst nu zo ongeveer opbrengen. Hoewel dat geen geheim is, hebben we het er nooit over. Omdat er weer een vraag was - de opbrengst van de collectes op 5 november was als volgt: Kruispunt in Arnhem €204,45 en Wijkwerk €162,20.

Seniorenkring

Komt bijeen op woensdag 6 december, vanaf 10.30 uur in de zijzaal. Onderwerp: Advent, geschiedenis en gebruiken van de Adventstijd.

Advent

De Romeinen wisten het al zeker: *tempus fugit*. Je ziet het wel op klokken staan - de tijd vlucht, letterlijk. Ruimer opgevat betekent het werkwoord ook 'voortspoeden' en 'ontvlieden'.

Van het leven (vita), het jaar (annus) en het uur (hora) zeiden ze dat ook, de Romeinen: alles vliedt.

Dat wordt dan als vanzelf 'vliegt' - voorbij.

Ook het kerkelijk jaar is om gevlogen. Alweer Advent, 'verwacht de komst des Heren'.

Als we met 'Heer' niet zomaar iets hogers of godachtigs bedoelen, maar Jezus of de Heilige Israëls, dan zijn we met allengs minder. Trouwens, ook het woord 'verwachten' beleeft geen hoogconjunctuur. Als er al iets verwacht wordt, dan meestal weinig goeds. Veel mensen verwachten helemaal niets (meer), niet voor zichzelf en niet voor de wereld. Laat staan deze wereld anders.

Precies daarover en daarom gaat het wél in de laatste weken van het kerkelijk jaar én in de Advent in het bijzonder. Over verwachten (wat iets anders is dan wachten of afwachten), over 'reikhalzend uitzien' naar gerechtigheid. En over hoe bij dat alles goede moed te houden.

Goede weken gewenst,
Gerben H. Westra

PROT. WIJKGEMEENTE NOORD

Noorderkerk, Amsterdamseweg 9
<http://ede.protestantsekerk.net>

Predikant:

Ds. C. Oosterveen, Hensjesweg 7, 3772 AZ Barneveld,
tel. 0342-476572

Scriba:

Tijmen Apeldoorn, Heuvelsepad 40, 6711 JR Ede, tel. 618205
e-mail: tijmenapeldoorn@yahoo.com

Meldpunt: voor ziekenhuisopname, langdurige ziekte thuis, geboorte, overlijden of andere bijzonderheden:
Ineke Kerkstra, Diepenbrocklaan 23, 6711 GL Ede, tel. 61 71 64

Autodienst:

Joke Ebes, telefoonnummer 616003 of 06 12384125

Gebed in de herfst

*Nu de herfst de dagen binnenkruipt
en de nevel woont op het veld,
nu de avond zich vroeger verspreidt in de boomgaard
en de nacht zich verdiept boven het dak
Leer ons eerbied voor de stilte
Geef ons achting voor de duisternis
Neem onze schuwheid weg voor de eenzaamheid
Want alles wat gebeurt,
de gang van de seizoenen
de reis door de dagen,
het krimpen van het jaar,
in alles ligt het geheim van de weg.
de weg die wij gaan door de jaren,
de gang die ons voert tot de dood,
het geheim van het licht in de dingen,
de adem van engelen in de nacht.
Doe ons open voor dieper dan wij
Leer ons horen en zien met de ziel.
nader ons in het holst van de nacht
geef ons vleugels in het licht.*

Catharina Visser

Op 26 november, eeuwigheidszondag, noemen we in ons midden de namen en ontsteken we licht voor wie dit jaar zijn overleden. Ook voor hen die altijd bij ons zullen horen. In het perspectief van Gods liefde, sterker dan de dood. Thema: "Ach troost, laat me je vinden". Op zoek naar troost....iemand uit onze gemeente dichtte:

Afscheid

*In het donker van de avond,
in de stilte van de nacht,
kan ik me verbeelden,
dat jij ergens op mij wacht.
Als morgen de zon weer schijnt...
Zal hij ooit weer schijnen?
Ik denk van niet....
Misschien een zwak schijnsel
rondom het verdriet.*

30 november	Abraham Willem de Rijk	93 jaar
17 december	Jan Jacobus Klomp	90 jaar
10 februari	Jannetje Roos	104 jaar
22 februari	Heiltje Riemersma - Elzinga	85 jaar
7 maart	Hendrika Fokkema - van Schalkwijk	81 jaar
14 maart	Adriana Arnolda van Mechelen	94 jaar
26 april	Janna Hendrika Folsche	89 jaar
16 juni	Jacoba Kleinendorst-van den Berg	92 jaar
6 juli	Willy de Ruiters - van Steenwijk	93 jaar
8 augustus	Coenraad de Graaf	88 jaar
24 augustus	Rinse van der Mark	90 jaar
27 augustus	Gerrit van Asselt	80 jaar
31 augustus	Maria Adriana Hengeveld - Nootenboom	91 jaar

Nee

aan de liefde
komt geen einde.
Zij stijgt
boven ons uit
Daalt op ons neer
Raakt ons aan
voor even
en soms voor langer
dan wij leven
Maar gaat altijd verder
waar wij stil blijven staan
Al zal ook het licht
in onze ogen
verdwijnen
aan de liefde
komt geen einde

Stef Bos

3 december, 10.00 uur, is de eerstvolgende special Sunday, met leerlingen en ouders Paasbergschool
Thema: *De deur gaat open!*

Op weg naar kerst staan we deze eerste adventszondag met kinderen en ouders stil bij wat er gezegd

wordt: er komt een koningskind ..... Dat het een mooie dienst mag zijn, waarin wij ook ons huis en hart openstellen voor wie warmte en geborgenheid zoekt.

Vrede en alle goeds,
Caroline Oosterveen

Eredienst Raad, 4 oktober 2017

Met het lezen van het artikel "*Hemel*" van Marieke de Braber, uit het ouderlingenblad wordt de vergadering geopend. Er wordt weer een "Maaltijd voor Maaltijd" georganiseerd, in januari/februari 2018. De opbrengst wordt besteed aan het Johanniter project. De volgende "speciale" zondagen worden doorgesproken:

8 oktober: Special Sunday.

12 november: zondag in het teken van de Mantelzorg.

26 november: Eeuwigezondag.

3 december: Scholendienst, m.m.v. de Paasbergschool.

17 december: Lessons & Carols, met het Wagenings Torenkoor en Johan van Markesteijn orgel.

25 december: 1e Kerstdag, medewerking van een koor o.l.v. Jan Broekhuis.

31 december: oudejaars ochtenddienst, hiervoor zal een hoboïst gevraagd worden.

De vergadering wordt besloten met een stukje uit het boekje "*Dank je wel*" van Toon Tellegen (i.v.m. dierendag).

Klaske Blanken

De kerkenraadsvergadering van de Noorderwijk van 7 november 2017

Op 7 november kwam de kerkenraad van de Noorderwijk bijeen. Sander van Voorst opent de bijeenkomst met het gedicht "November". In het moment van bezinning wordt stil gestaan bij het boek "Oog in oog" van Kick Bras over de christelijke mystiek. De geplande activiteiten voor dit seizoen worden doorgenomen. Dit betreft onder andere een "speeddate" avond voor

jongeren; een avond voor vrijwilligers; gezamenlijke maaltijden in februari/maart; een stilte-wandeling in september. Aandacht wordt besteed aan de diensten in de komende periode. Zoals, op 26 november eeuwigezondag, herdenken van de overleden gemeenteleden in het afgelopen jaar; op 3 december een dienst met leerlingen en ouders van de Paasberg-school. 17 december is er een "Lessons en Carols" dienst. De vergadering wordt besloten met een tekst uit het (gnostische) evangelie volgens Philippus.

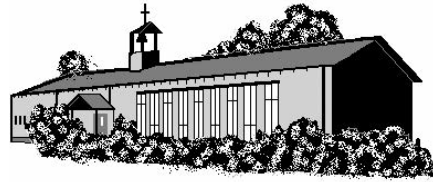
Tijmen Apeldoorn

Ontvangen

Via mw. Elisabeth Verduijn €10,- voor het bloemenbusje.
Hartelijk dank, het wordt heel goed besteed.

Mw. Greet Pereboom en Elisabeth Verduijn

HARSKAMP GEREFORMEERD

Beatrixlaan 2
www.gereformeerdekerkharskamp.nl

Predikant:

Ds. T. Volgenant -Beima
Hulkestein 51
7339AW Apeldoorn
Tel.: 055-5331731
E-mail: predikant@gereformeerdekerkharskamp.nl

Scriba:

Dhr. J. van de Hoef
Apeldoornseweg 73
6731 SB Otterlo
Tel.: 591252 (na 18.00 uur)
Email: scriba@gereformeerdekerkharskamp.nl

Wijk

Zondag 26 november is de laatste zondag van het kerkelijk jaar, ook wel eeuwigezondag genoemd. In deze dienst gedenken wij de gemeenteleden die in het afgelopen jaar zijn overleden en voor hen worden kaarsen aangestoken. Wij noemen de namen van mw. Hiltje Harmina Schreuder - Bakker, zij overleed op 25 juli en dhr. Jacob Jacobsen, hij overleed op 11 oktober. Natuurlijk is er daarna voor iedereen gelegenheid om een kaars aan te steken voor een geliefde die nog steeds zo wordt gemist. Dominee Volgenant zal in deze dienst voorgaan. Veel verdriet is er bij Elly en Weiert Waaijenberg en Estelle en Vince nu ze, na een ernstige ziekte, afscheid moesten nemen van Elly's moeder. Wij wensen jullie veel sterkte bij het omgaan met dit grote gemis. We gaan al weer naar het einde van het jaar. Zondag 3 december is de eerste zondag van Advent. Dan begint ook weer het project voor de kindernevendienst. Op 21 november hoopt dhr. Riezebos zijn verjaardag te vieren. Wij wensen hem, ondanks de zorg om zijn gezondheid, een goede dag toe. Dhr. Ploeg is nog in Norschoten en het gaat gelukkig de goede kant op. Als alles volgens plan verloopt, mag hij 23 november naar huis. Wij wensen u veel sterkte en een voorspoedig verder herstel toe. Reiny en Gerard van Essen mochten 5 november oma en opa worden. Van harte gefeliciteerd met jullie kleindochter. Zo wisselen zorg en vreugde elkaar steeds weer af, zo is het leven. Ik wens u allen Gods zegen en nabijheid toe.

Met een hartelijke groet,
Jan van de Hoef

Inzameling voor de Voedselbank

We mogen weer terugkijken op mooie diensten rondom "Dankdag voor gewas en arbeid".

Mede door uw bijdrage is de actie voor de Voedselbank Ede weer geslaagd.

Wat fijn om dit samen te delen! Namens de liturgiecommissie willen wij u daarvoor hartelijk danken.

Senioren

De Sint is volgens ons inmiddels al weer in het land, daarom vrijdag 1 december vanaf 13.30 uur het sinterklaasfeest in de kerk. Maandag 18 december 's middags de kerstviering, zet u deze datum ook alvast op de kalender?

Groeten, Elly en Janny

Hallo jongens en meisjes

19 november - Belasting betalen

Aan Jezus werd een vraag gesteld: 'Meester, we weten dat wat u zegt en ons leert juist is en dat u spreekt zonder iemand voor te trekken, en dat u in alle eerlijkheid les geeft over de weg van God. Welnu, is het toegestaan belasting te betalen aan de keizer of niet?' Maar Jezus wist dat hij moest oppassen hoe hij antwoordde om niet iemand boos te krijgen en antwoordde: 'Laat mij eens een muntstuk zien. Van wie zijn de afbeelding en het opschrift op deze munt?' 'Van de keizer,' antwoordden ze. Daarop zei Jezus tegen hen: 'Geef wat van de keizer is aan de keizer, en geef aan God wat God toebehoort.' Dit was een antwoord waar de Farizeeën geen raad mee wisten en ze konden Jezus niet betrappen op een uitspraak die niet volgens de wet mocht. Dus hielden ze maar stil. Belangrijke mensen: een koning of president. Op een plaatje zie je hoe belangrijk ze zijn. Hun kleren zijn echt koninklijk. Zou jij er zo uit willen zien? Zou je koning of koningin willen zijn? Dan ben je wel belangrijk. Er staan foto's in de krant en jouw hoofd staat op de geldstukken. Jezus zei: In Israël is de keizer van Rome het belangrijkste. Zijn hoofd staat op het geld. Maar er is iemand nog belangrijker. Dat is de Here God. Naar Hem moet iedereen luisteren. Op Jezus moeten we lijken in ons doen en laten.

26 november - Wees waakzaam

Het is vandaag de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Vandaag worden alle mensen die het afgelopen jaar zijn overleden opgenoemd en herdacht. Deze mensen zijn bij God in de hemel. Eens zullen wij God ook zien. Jezus beschrijft wat er gebeurt als dat zo is. 'Dan zullen er tekenen zijn aan de zon en de maan en de sterren, en op aarde zullen de mensen beven van angst voor het gebulder en het geweld van de zee; (In de zee zijn dan zulke hoge golven dat je er niet meer kan varen met een bootje en dat je moet oppassen dat er niks overstroomt.) De mensen weten niet meer wat ze moeten doen en wat er met de wereld gaat gebeuren, zo angstig zijn ze.' Enge woorden. Jezus legt uit hoe we ernaar moeten kijken. 'Kijk naar de vijgenboom en al de andere bomen. Als je ziet dat ze uitlopen, weet je dat de zomer er aan komt.' Zo moet je ook weten, wanneer je die enge dingen

ziet gebeuren, dat het koninkrijk van God eraan komt. Dan wordt alles nieuw.

3 december - Jona vlucht voor Gods opdracht

God zei tegen Jona: 'Maak je gereed en ga naar Nineve. Je moet de mensen daar waarschuwen dat ze verkeerd bezig zijn'. Jona ging op pad, maar ging niet naar Nineve. Hij vluchtte, weg van de Heer. Hij vond een schip dat naar Tarsis ging varen en ging aan boord. Toen kwam er een hevige storm. De zeelieden waren doodsbang en baden tot hun eigen god om hulp. Ook

gooiden ze de lading in zee. Maar het hielp allemaal niets. Jona die in het ruim van het schip was, lag lekker te slapen en merkte niks van de storm. Ondertussen overlegden de zeelieden: 'Wie zijn schuld is het dan we in deze storm terecht zijn gekomen?' De zeelieden kwamen op Jona uit. 'Vertel ons: Hoe komt het dat deze ramp ons treft? Wat doe je hier aan boord? Waar kom je vandaan? Uit welk land kom je? Bij welk volk hoor je?' Jona antwoordde: 'Ik ben een Hebreeër en ik vereer de Heer, de God van de hemel, de God die de zee en het land gemaakt heeft.' De mannen werden doodsbang en toen ze van hem hoorden dat hij niet naar de opdracht van God had geluisterd, zeiden ze tegen hem: 'Wat moeten we met je doen, zodat de zee weer rustig wordt?' Hij antwoordde: 'Gooi me in zee, dan zal de storm gaan liggen. Want ik weet dat het mijn schuld is.' De mannen probeerden nog naar land te roeien, maar dat lukte hun niet. Toen riepen ze tot de Heer: 'Ach Heer laat ons toch niet vergaan als wij deze man in het water gooien.' Toen tilden ze Jona op en gooiden hem in zee, en de storm ging liggen. De mannen werden bang voor God en ze brachten Hem een offer. God houdt van Nineve en wil de inwoners een nieuwe kans geven, maar Jona vindt dat niet meer nodig. God is veel te lief voor hen vindt hij. Eigenlijk houdt Jona te weinig van de inwoners van Nineve. Maar God vraagt toch Hem en onze naasten lief te hebben? Dan moet Jona gewoon gaan, omdat God dat vraagt.

Groetjes, Mirjam Rap

Rooster oppas

19-11 Gonnie en Anne

26-11 Lisa en Djoerd

03-12 Nicoline en Anouska

10-12 Marike en Lisa

WIJGEMEENTE BEATRIXKERK

Beatrixlaan 54 te Ede

www.beatrixkerk.nl

Kerkdiensten op internet

De kerkdiensten in de Beatrixkerk zijn iedere zondag live via www.beatrixkerk.nl te volgen

De diensten kunnen ook later bekeken worden.

Predikant

Ds. T. P. de Jong

Proosdijweg 33 6714AK Ede

Telnr 309191

e-mail tpdejong@beatrixkerk.nl

Pastoraal werker

drs. N.A. Hakkenberg, Geerestein 36, 6714 DL Ede, tel. 0318 300833, e-mail nhakkenberg@beatrixkerk.nl

Scriba:

Dhr. E. Hoogendoorn, Corverbos 16, 6718 HL Ede, tel. 637998
e-mail: scriba@beatrixkerk.nl

Meldpunt Coördinatie Pastoraat

Nettie Hordijk, St. Hubertus 230, tel. 62 47 84
e-mail: j.hordijk4@kpnplanet.nl
Breus Versteeg, Oude Kerkweg 78, tel. 63 43 38
e-mail: breusemans@hetnet.nl

Wijkpenningmeester:

A.W. van der Meer, Artemislaan 17, 6713 HS Ede, tel. 59 07 74
e-mail: wijkpenningmeester@beatrixkerk.nl

Wijkkas

Rekeningnummer NL83 RABO 0126 9886 33 t.n.v. Wijkkas
Beatrixkerk te Ede

Coördinator autodienst:

D. Peters, Nijverheidplein 20, tel. 64 66 48

Redactie Wijkbrief:

P.J. Westmaas, Hogerhorst 55, 6714 LB Ede, tel. 62 52 68
e-mail: wijkbrief@beatrixkerk.nl

Vanaf Proosda Beatitudinum

Af en toe krijg ik de vraag gesteld: *'die Beatrixkerk, wat voor kerk is dat nou?'*. Natuurlijk kan ik dan heel flauw iets zeggen over de bouwstijlen van de kerk - maar wat men wil horen is natuurlijk, wat voor mensen komen daar in die kerk? En wat doen ze dan? En wat geloven ze dan?

Ik vind het verdraaid lastig om daar iets op te zeggen. U of jij misschien ook wel. De oude etikettes werken bij ons niet zo heel goed. Evangelisch, Luthers, Katholiek, Baptist... Wat we **niet** zijn is soms makkelijker te verwoorden dan wat we **wél** zijn...

Zijn we Gereformeerden met een identiteitscrisis? Die indruk heb ik niet als ik zondag de gemeente voor mij zie zitten... Ik zie mensen die uit volle overtuiging samenkomen, zingen, bidden - en dankbaar zijn dat ze bij een gemeente horen waar zij zich helemaal mogen uitspreken, in al het geloof en de vragen die daarbij horen. Ik zie mensen die hele verschillende wegen bewandeld hebben, ook als het over geloven gaat - maar nu elkaar gevonden hebben, samen in die Beatrixkerk. Natuurlijk bestaat er wel een 'gezamenlijk verhaal' - dat is het verhaal waarin al onze persoonlijke (geloofs)verhalen samen komen... En we zien, soms heel duidelijk, en soms heel onopvallend hoe daar Gods hand een rol in speelde en speelt.

Op 20 november gaan we daar samen over in gesprek. Het is een gemeentevergadering, maar 't zal al met al denk ik niet zo'n karakter van een ouderwetse 'gemeentevergadering' dragen. Ik hoop u en jou daar te ontmoeten - als we onze verhalen met elkaar gaan delen! Uit deze avond willen we dan samen ook een 'folder' samenstellen. Zodat u, jij en ik dan voortaan tóch iets concreets en tastbaars in handen hebben als men ons vraagt wat voor gemeente we dan zijn. En er is altijd ruimte voor méér verhalen. Bij de Heer aan tafel is altijd plaats voor meer...!

In de week na de gemeente-avond waarop we onze verhalen delen is dan de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Het is trouwens nog maar een vrij jong (protestants) gebruik om op die zondag de overledenen te gedenken. Maar ook wij doen dat. Met name de mensen die op die dag een dierbare herdenken willen we kracht toewensen, en Gods troostvolle nabijheid.

Na deze zondag begint dan de adventstijd weer. Een tijd waar ik zelf naar uitkijk - en u ook alle goeds bij wens. In de komende tijd zullen ook weer nieuwe gemeenteleden voorgesteld worden. Spreekt u of jij hen ook eens aan na een dienst? Dat zullen ze waarderen!

Vrede en alle goeds vanuit de pastorie toegewenst, ook van Maarten,

ds. Theo Pieter de Jong

In Memoriam Geziena Elisabeth Strandstra - Smeding

Op 11 september 1932 werd Ina te Leeuwarderadeel geboren, en op 3 november 2017 overleed zij te Ede. Woensdag 8 november hebben wij haar naar haar laatste rustplaats gebracht op de begraafplaats aan de Asakkerweg. Daar werd zij bij haar man begraven. In de dienst van Woord en gebed voorafgaande aan haar begrafenis stonden we stil bij de woorden uit de Efezebrief

'verblijdt u in de Here te allen tijde'. Deze woorden waren ooit als trouwtekst meegegeven en stonden nu ook op de rouwkaart. Het waren woorden die Ina kenmerkten, zo bleek ook uit de woorden van haar kinderen en kleinkinderen. Ina was een dankbare vrouw die positief in het leven stond, zelfs in de laatste vijf jaren toen zij haar geliefde man moest missen, veel gezondheidsklachten had en ook nog een zoon moest begraven. Dankbaar herinneren wij ons Ina, ook om haar werk als ambtsdrager in onze gemeente. Moge onze goede God de gedachtenis aan Ina tot zegen laten zijn en de familie troosten in hun verdriet.

ds. Theo Pieter de Jong

Omzien naar elkaar

De heer van Oostende werd enige tijd terug opgenomen in het hospice in Amerongen. Inmiddels is hij overgebracht naar Hospice Bennekom. Het is prettig voor hem en zijn vrouw dat zij hiermee wat dichter bij elkaar zijn.

Mevrouw Dijkhuis is onlangs voor een geplande knieoperatie opgenomen in het ziekenhuis in Nijmegen. De operatie is goed gegaan en zij revalideert nu in De Valkenburcht in Oosterbeek.

Meerdere gemeenteleden verblijven op dit moment in Ziekenhuis Gelderse Vallei. Ouderling Anny Gootjes tobt al geruime tijd met darmklachten en uitgezocht wordt waar deze vandaan komen. Maar vooral belangrijk is dat een goede remedie wordt gevonden. Het voor velen een bekende gezicht van ondermeer koffieschenken en bloemenbezoek is Hilly Bruil-Niekamp. Zij is in het ziekenhuis vanwege een zenuwbeknelling in de nek. Hierdoor heeft ze weinig kracht in linker arm en been. Binnenkort gaat ze in Klimmendaal in Arnhem revalideren.

Voor andere gemeenteleden was de ziekenhuisopname gelukkig van korte duur. Mevrouw van Essen mocht na een geslaagde galblaasoperatie na een nachtje slapen al weer naar huis. Met mevrouw de Heer-Radsma leek het aanvankelijk niet goed te gaan, maar met de nodige zorg en ondersteuning mag zij thuis herstellen. De heer Hetteema kon, met medeneming van medicatie, na enkele dagen ook weer naar huis. Rijk Peelen die bij zijn huis ten val kwam maar door het adequate optreden van een buurvrouw meteen werd opgenomen kwam met de schrik vrij. Wel zal hij het heel rustig aan moeten doen, maar hij en zijn vrouw zijn zo ontzettend dankbaar dat ze samen verder mogen gaan met leven.

En we denken aan mevrouw Hoonhoud-Wieman uit Het Maanderzand. Door hartproblemen heeft zij het zwaar. Wij wensen haar heel veel sterkte.

Netta Hakkenberg
Pastoraal werker

Gemeenteavond op 20 november

Het verhaal van de Beatrixkerk. Uw en jouw verhaal doet ertoe. Misschien krijgt u weleens de vraag: Wat maakt de Beatrixkerk speciaal? Waarin onderscheidt onze kerk zich van andere geloofsgemeenschappen? Het verhaal van de Beatrixkerk is een verhaal van veel mensen. Daarom doet uw en jouw verhaal ertoe.

Op de gemeenteavond gaan we hierover met elkaar in gesprek. Een avond waarop u mag praten over uw geloof, maar ook alleen kunt luisteren als u dat wilt.

Na de gemeenteavond proberen we met alle verhalen het verhaal van de Beatrixkerk te schrijven. We maken er een mooie folder van. Voor onszelf, maar ook voor die ander als die vraagt: wat maakt de Beatrixkerk zo speciaal?

U bent van harte welkom. Het begint om 20:00 uur en vanaf 19:30 uur is er koffie en thee.

Kinderkerstmusical Beatrixkerk 2017

Hierbij willen wij ook dit jaar alle kinderen weer uitnodigen om mee te doen met de kerstmusical op kerstavond, zondag 24 december om 19.00 uur in de Beatrixkerk.

Hiervoor gaan we de zondagen ervoor oefenen en dat doen we de 1e keer al op zondag 26 november na de ochtenddienst van ca. 11.15 tot 12.15/12.30 uur in de Beatrixkerk.

Heb je een grote rol dan is het handig dat je iedere week bij het oefenen aanwezig bent. Maar heb je een kleine rol dan mag je best een keertje overslaan.

Op zondag 24 december gaan we eerst om 16.30 uur voor de laatste keer met z'n allen oefenen, waarna we patatjes gaan eten en dan om 19.00 uur de musical voor het publiek gaan opvoeren. Lijkt het je leuk om mee te doen geef je dan op bij Peter Wijnen via E-mail: p.wijnen98@upcmail.nl of tel. nr.: 06-12102482. Geef dan je naam, leeftijd en eventueel je e-mail adres en telefoonnummer op. We zien je graag op 26 november na de kerkdienst.

Groetjes,
Corrine, Meike, Erwin en Peter

Winterfair

Met een aantal leden vanuit de Beatrixkerk zijn wij druk bezig met het organiseren van een Winterfair die plaats zal gaan vinden op 25 november as. Hiermee hopen we een leuk bedrag bij elkaar te krijgen wat bestemd is voor de Stichting Hulp aan Malawi. Wij hopen dan ook dat er veel mensen op af zullen komen.

Namens de werkgroep
Winterfair,
Corrine Laanstra

Vrijwilligers gezocht voor het verwelkomen van nieuwe gemeenteleden

De laatste tijd mag de Wijkgemeente Beatrixkerk zich verheugen op een redelijk regelmatige instroom van nieuwe gemeenteleden. Uiteraard is het heel belangrijk dat deze nieuwe gemeenteleden hartelijk worden verwelkomd en zich snel thuis gaan voelen in onze gemeente. Een goed begin is dan een welkomstbezoekje waarbij deze nieuwe gemeenteleden vanuit onze wijkgemeente worden verwelkomd en van de nodige informatie worden voorzien.

Voor het brengen van deze bezoeken zoeken wij nog gemeenteleden die het leuk vinden om dat nuttige werk te doen. Meer informatie en aanmelding bij onze buurtkringcoördinatoren:

- Liesbeth Gerbrands, liesbethg@kpnmail.nl, tel. 613313
- Nico van Basten, nvbasten@gmail.com, tel 622217

PROT. WIJKGEMEENTE DE OPEN HOF

Hoflaan 2,
www.openhof-edel.nl

Scriba:

Scriba: B.Pluimers, Gildestraat 26, 6711 DM Ede
email: scriba@openhof-edel.nl tel.: 591029

Pastoraat

De pastorale zorg voor gemeenteleden wordt via een hulpdienst ondersteund door: ds. Hans Breunese, en ds Jacqueline Dam - Oskam. Voor pastorale zorg kunt u desgewenst contact opnemen met hen en natuurlijk via uw wijkouderling.

Wijkindeling

Predikant Hans Breunese:
Telefonisch bereikbaar op dinsdag en donderdag van 12.30-13.00 uur via 06-18700102

Veldhuizen B - Hoffen, Beken en Velden

Ouderling: Vacature
Aanspreekpunt tijdens vacature van ouderling voor de Hoffen, Beken en Velden: Nel de Vries,
T 0318-631259; nelwentzel@yahoo.com

Dalen en de wijk Klaphek

Ouderling mw. Hennie Timmerman T 0318-633552;
htimmerman@che.nl

Kernhem en Lunteren

Ouderling dhr. John van den Berg T 0318-635045;
john.vandenberg@xs4all.nl
Ds. Jacqueline Dam-Oskam T 0318-575907

Veldhuizen A- Burgen, Horsten en Steinen

Ouderling: Vacature

Ede-overig en Bennekom

Ouderling dhr. Herman Slijper
T 0318-692226; herman.slijper@gmail.com

Bij ernstige ziekte en overlijden:

Kunt u contact opnemen met de scriba: Betty Pluimers,
T: 0318-591029 / 06-15686248
E-mail: scriba@openhof-edel.nl

In memoriam Douwe Wijnia

Vrijdag 20 oktober jl. overleed Douwe Wijnia in de leeftijd van 79 jaar. Hij woonde met zijn vrouw Janni aan de Sijpestein 13 in Ede. De beide dochters zijn van daaruit uitgevlogen en hebben eigen gezinnen.

Douwe was een echte Fries, ook al woonde hij het grootste deel van zijn leven in de provincie Gelderland. Waar het maar even kon, sprak hij Fries en voor de kleinzoons was hij 'Pake'.

Dat spreken van talen beperkte zich niet alleen tot het Fries. Hij was vele jaren leraar Frans op 't Streek in Ede, maar voor Engels was hij ook bevoegd. Dat laatste kwam weer goed van pas bij zijn vele reizen naar het gezin van een van de dochters, die in Amerika woont en waar Douwe twee kleinkinderen heeft.

Douwe was een joviale, gemoedelijk man. Ordeproblemen kende hij als leraar niet. Hij had veel hobby's en deed ook veel in het kerkenwerk. Zo was hij jaren ouderling in De Open Hof.

Het leven kende overwegend gelukkige jaren. De dochters vertelden mooie verhalen over hun jeugd. Maar de laatste jaren waren zwaar. Er was het verlies van twee van zijn broers en vervolgens gaf ook de eigen gezondheid problemen. Een intensieve revalidatieperiode had niet gebracht waarop gehoopt werd. Toen er een tweede periode van opnames en revalideren nodig bleek, koos hij om niet weer te worden geopereerd. Zijn besluit nam hij zelf, maar met alles wat er steeds meer aan het licht kwam, kunnen wij zijn besluit alleen maar respecteren, ook al doet het verdriet hem zo snel al te moeten missen.

Hoe hij zijn uitvaart wilde, lag allemaal klaar: de muziek, de liederen, de tekst voor op de kaart.

We dachten na over de woorden uit Prediker 12: 7b '.. en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft. Gedenk je Schepper voordat...', want om deze tekst goed te begrijpen moet je heel Prediker 12 lezen en misschien nog wel meer terugbladeren. Het gaat dan over genieten van het leven voordat de achteruitgang komt, maar ook over aanvaarden van eindigheid. Beide dingen zagen we terug in het leven en rond het afscheid van Douwe.

We leven mee met Janni, dochters, schoonzons en kleinkinderen.

Ds. Jacqueline Dam-Oskam

Dank

Mede namens mijn dochters Femke en Nienke bedank ik u voor de belangstelling en medeleven met het overlijden van Douwe.

Janni Wijnia

In Memoriam Tanneke Geerse-Francke

14 november 1950 - 3 november 2017

Tanneke was een gezelschapsmens. Ze genoot van familiefeesten, van visite en van intieme etentjes met vrienden. Ze hield er van om kleren voor haarzelf en haar kinderen te maken. Tan-

neke achter de naaimachine was een vertrouwd beeld. Tuinieren deed ze graag, ze wist heel veel van bloemen en planten. Met zorg werd alles uitgekozen en gecombineerd in de tuin. Ze hield van zingen en was jarenlang bestuurslid van Fiducia. De Open Hof was haar lief, ze heeft er lange tijd in de cantorij gezongen, was er contactpersoon en acht jaar lang diaken, deed haar zegje in de vergaderingen en was verantwoordelijk voor de organisatie van de Avondsmaalsvieringen. Ze was nog vrij jong toen ze gezondheidsklachten kreeg die niet meer verdwenen, maar alsmaar toenamen naarmate de jaren verstreken. De laatste tien jaar heeft ze op verschillende plaatsen langdurige therapieën ondergaan met geen of weinig resultaat. Intensieve behandelingen in Rijnstate brachten uitkomst. Ze werd een ander mens. Ze leefde op en ondernam weer van alles. Ze deed weer mee in de cantorij, kwam weer elke zondag naar De Open Hof, genoot van haar kleinkinderen en was blij dat ze weer naar haar geliefde Walcheren kon om haar hoogbejaarde moeder te bezoeken. Helaas, kwam er aan die opgaande lijn een einde toen bleek dat ze een ernstige ziekte had, die haar gezondheid steeds verder aantastte. Verschillende malen moest ze incasseren dat er weer iets was bijgekomen. Ze heeft in haar leven heel veel moeten doorstaan. Iets wat ook op het leven van haar man, Piet, een enorme impact heeft gehad. Hij was de klok rond mantelzorger. Hij deed wat hij kon voor haar en voelde zich vaak machteloos. Tenslotte ging het niet langer thuis en kwam ze geheel opgeleefd in het ziekenhuis terecht. Na een week is ze daar gestorven.

Op vrijdag 10 november hebben we Tanneke onder grote belangstelling in De Open Hof herdacht. Leidraad was haar liefste Bijbelgedeelte, Psalm 139, waarin gesproken wordt over een goede, liefdevolle God die je kent en je hele leven omvat, koesterend en beschermend. Een psalm die Tanneke heeft getroost in haar leven en waaraan ze zich vast mocht houden in haar ziekte, angst en pijn. Tanneke is nu niet meer bij ons, maar we mogen geloven, dat ze nu in goede handen is. Het verdriet is er, maar ook het gevoel van, zo kon ze niet verder, het is goed zo. We wensen Piet en de kinderen en kleinkinderen Gods troost en nabijheid toe.

Ds. Jan Overbeeke

Nieuwe predikant

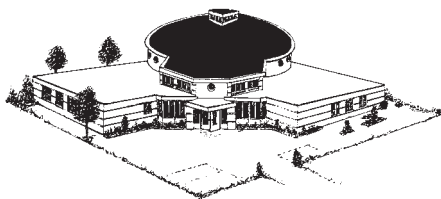
De wijkkerkenraad nodigt alle gemeenteleden uit voor een gemeenteavond op woensdag 29 november a.s. om 20.00 uur in De Open Hof.

Verdere informatie volgt in Kijk op de Wijk.

Van jong tot oud dus van harte welkom de 29^e november.

Namens de wijkkerkenraad,
Betty Pluimers, scriba

KERKELIJK CENTRUM EMMAÛS SAMENWERKENDE KERKEN

Laan der Verenigde Naties 94, tel. 63 62 52
www.emmaus-edede.nl

Pastores:

Ds. J.P. Prenger, tel. 306943
Mevr. J. Bron, tel 06- 40653487
J.A.Th.M. Lucassen, tel. 65 22 55
Ds. L. van Zanden, tel. 0317-843395
L. van Laar, tel. 06-15110184

Secretariaat Cora:

Jan-Willem Donkers, Noël Bakerstate 27, 6716 NK Ede,
donkers@emmaus-edede.nl

Kerstattenties

Ieder jaar net voor kerst is het een gewoonte om kerstattenties uit te reiken aan mensen die, om welke reden dan ook, een groot krijgen namens de kerk. Vaak een teken van medeleven.

Wilt u mee helpen bedenken waar de kerstattenties namens de kerk naar toe mogen? Wij zouden het op prijs stellen wanneer u de attentie ook zelf weg wilt brengen. Via de mail of telefoon krijgt u van ons dan bericht waar en wanneer u de kerst attentie kunt ophalen. Uw suggestie kunt u doen door de antwoordstrookjes die vanaf 19 november 2017 in de hal van de kerk liggen in te vullen en deze te deponeren in de daarvoor bestemde bus.

Inleveren kan t/m zondag 3 december 2017. Aanmelden kan ook via de mail (voorzien van uw naam, naam en het adres van degene waar volgens u / jou een kerstattentie naar toe mag).

Vragen? Neem contact op met Ria Pasman

Tel. 0318-641165 of via de mail: riapasman@gmail.com

Namens de commissie,
Hanny v.d. Kooij en Marleen v.d. Ploeg

Sinds kort heb ik het secretariaat van bezoekwerk van Ellen Brouwer van Kerkelijk Centrum Emmaus in Rietkampen overgenomen. Vanaf 19 november kunnen strookjes worden ingeleverd voor de kerstattentie.

Ria Pasman 0318-641165 of riapasman@gmail.com

Passion 2018

Zoals u misschien al heeft gehoord, wordt er op 30 maart 2018 's avonds vanuit de Raad van Kerken Ede, in samenwerking met het Leger des Heils en Kerkelijk Centrum Emmaüs, een lokale Passion georganiseerd. De kans bestaat dat nog meer kerken in Ede-Zuid zich hierbij aansluiten.

Om aan financiële middelen te komen hebben wij ons ingeschreven bij Ede Doet. Daar hebben we op dit moment ruim € 900 opgehaald. Een schitterend bedrag, maar er moet nog € 350 bij, willen we dit bedrag uitbetaald krijgen. De actie van Ede Doet bonnen is nu afgelopen, maar mocht u persoonlijk ons nog financieel willen ondersteunen, dan is dat ook mogelijk via de site van Ede Doet en dan project De Passion.

Voor de Passion zijn we ook nog opzoek naar verkeersregelaars. We hebben er ongeveer 20 nodig.

Mensen die al een diploma hiervoor hebben, maar ook mensen die dit diploma willen halen, kunnen zich aanmelden bij onderstaand mailadres. Het diploma verkeersregelaar is via internet te halen en dit schijnt niet veel tijd te kosten.

Ook zoeken wij nog mensen die willen helpen met de voorbereiding van dit project en mensen die het kruis een stuk willen dragen. Ook daarvoor kunt u zich opgeven via het onderstaande mailadres.

Alvast onze hartelijke dank,

Jan Willem Donkers
Erna Hulstein-Heinsdijk
w.hulstein3@upcmail.nl

Uitnodiging Kerstviering Senioren 2017

Zoals elk jaar wordt er door de samenwerkende kerken in de Rietkampen een kerstbijeenkomst georganiseerd voor de senioren. Maandag 18 december in het kerkelijk Centrum Emmaüs, 10.30 tot 13.30 uur.

Op zondag 3 december en 10 december staat in de ontmoetingshal van de kerk een doos waar u de aanmeldingsstrook uit het Emmaüsnieuws in kunt doen.

Mocht U vervoer nodig hebben, dan regelen we dit voor U.

Evenals de afgelopen jaren is er een kerstviering met daarna een kerstbrunch en gezellig samenzijn.

Voor de bewoners van de Gelderhorst zal er een doventolk aanwezig zijn.

Programma

10.30 uur Ontvangst met koffie/thee

11.00 uur Opening door Janneke Bron

11.00 tot 12.00 uur Kerstviering

Kerstverhalen Wereldwijd - mevrouw J. van Rees uit Nieuwegein

Muzikale begeleiding door Piet Poot

12.15 tot 13.30 uur kerstbrunch en gezellig samenzijn.

U kunt zich voor deze viering aanmelden t/m zondag 10 december 2017 bij Sia Raatgever, tel.637180 of per mail c.raatgever@chello.nl en bij Thea Kole, tel.642094 of per mail tkole@hetnet.nl

Bewoners van de Gelderhorst kunnen zich aanmelden bij Marja Bouma. Zij werkt op het kantoor op de 4e verdieping. Er staat ook een doos waar U het strookje in kunt doen. Of stuur een mail: almabouma@hetnet.nl

ALGEMEEN

KERKVENSTER

EDE FM ether FM 107,3 MHz, kabel Ziggo 93,1 MHz. Digitale radio: via Ziggo, KPN, Telfort en XS4ALL. Live en uitzending gemist via www.edefm.nl

Programma's elke maandagavond:

18.30 uur: Orgeluur, gepresenteerd door Joop Rodenburg en Cees Kwint. Herhaling: zondag 8.30 uur.

19.00 uur: Kerkvenster: informatie over kerkelijk en christelijk leven in Ede c.a.

Redactie: Ds. Arie Romein, Adriana Balk, Peter Blokhuis, Anton Kanis en Daan Laban. Herhaling: zondag 12.00 - 13.00 en 22.00 - 23.00 uur.

20.00 uur: Zingend geloven. Presentatie: Arie Baanstra, Ronald de Lange, Carin Modderkolk, Maty Romein
Herhaling: zondag 21.00 uur.

Programma 'Kerkvenster' november en december 2017

20 november 2017

In de rubriek 'In 't Vizioer' praten redactieleden over treffende lectuur van de afgelopen week inzake kerk en geloof. Lied van de Week: 'La ténèbre n'est point':

Heel het duister is vol van luister' (NLB 139d). Column: Harmen Quast. Muzikale aanvulling. Actuele berichten.

27 november 2017

Vraaggesprek met de heer W.E. van de Brandt over 'Kerkrentmeester vandaag, uitdagingen, kansen, problemen, veiligheid.' Lied van de Week: 'Nada te turbe: Laat niets je verontrusten' (NLB 900). Actuele berichten. Muzikale aanvulling.

4 december 2017

Interview met Cock Walraven over 'De PCOB'. Lied van de Week: 'De engel Gabriël komt aangesnel' (NLB443). Column: Jan Pieter van der Schans. Actuele berichten. Vocale en instrumentale muziek.

11 december 2017

Gesprek met Cees Hendriks 'Pastoraat en werk'. Lied van de Week: 'Zal er ooit een dag van vrede zijn?' (NLB462). Column: Joop Korteland. Muzikale intermezzo's. Actuele berichten.

18 december 2017

In de rubriek 'In 't Vizioer' praten redactieleden over treffende lectuur van de afgelopen week inzake kerk en geloof. Lied van de Week: 'O wijsheid, daal als vruchtbare taal' (NLB466). Column: Annemiek Stam. Muzikale aanvulling. Actuele berichten.

25 december 2017 - eerste kerstdag

Vraaggesprek met Maty en Arie Romein over 'De traditie van Kerstverhalen'. Kerstverhaal, gelezen door Sijnie Fredrikze. Kerstmuziek en -zang.

KERKELIJKE STAND

Overleden

15 okt 2017: H. Schreuders-van Drimmelen, Hofbeeklaan 18, 90 jaar

20 okt 2017: D. Wijnia, Sijpestein 13, 79 jaar

30 okt 2017: J. Kits, Vondelingpark 43, 79 jaar

3 nov 2017: G.E. Strandstra-Smeding, L. Henriettelaan 17, 85 jaar

Nieuw ingekomen

E.C. Feiken en M.C. van Wesep, Dennenlaan 417

R.W.R. van de Glind, Van Anrooylaan 10

M.A. van Lith, Arnhemseweg 73, O.

M. Jager, Krommesteeg 5B

A.G. Luchies, Verl. Parkweg 52

H. Meerkerk, W. Brandtlaan 190

R.B. van de Kieft, Parkweg 125 A16

T. de Koning, Proosdijerveldweg 75

Verhuisd

J. Keijman en J.C. van Schuppen, J. van Stolberglaan 101 naar Bezuidenhout 16

V.H. Brinkhorst, Huygensstraat 69 naar Buurtmeesterweg 9

fam. Lourens-Roelofs, Kraatsweg 12 naar Kraatsweg 25

M.J. van Schuppen, Irenelaan 74 naar J. van Stolberglaan 101

G.J. Koopman, nwe Manderbuurtweg 130 naar J.T. Tooroplaan 48-2

H.L. Spinhoven en N.J.D. Noordmans, A. van Burenlaan 162 naar Ln van Kernhem 229

J. van den Brink, Beatrixlaan 28 naar Lage Valkseweg 26D

D.A. Wijnand, Stakenberg 111 naar Ln van Kernhem 7

Vertrokken

L.E. van Leijenhorst, Spinozastate 73 naar Amersfoort fam. Beukhof-Klok, Zwaluwlaan 14 naar Twello

Overgeschreven naar

Barneveld: H.M. Hek, Edeseweg 129A

Ermelo: J. Brinkman, Sweelincklaan 74

Overschie: V.P.A. van Veen Nwe Kaxzernelaan 2D-85

Van wijk Harskamp naar wijk Beatrix: fam. Van Bostelen-Bok, Rozenlaan 46

NIEUWS

Pionieren als nieuwe reformatie?

Nieuwe vormen van kerkzijn roepen fundamentele vragen op. Martijn Vellekoop, projectleider pionieren vanuit de Protestantse Kerk: "Als pioniersplekken mensen dichterbij God brengen, is er wat mij betreft sprake van een vruchtbare reformatie."

"In Nederland zijn na 2010 ruim honderd pioniersplekken van start gegaan. Van kloosters nieuwe stijl tot kliederkerken met knutselende kinderen en hun ouders. Van inloophuizen in achterstandswijken tot Engelse hymnes in kathedrale kerken in Utrecht. Zoveel voorbeelden van plekken waar mensen hun geloof beleven op manieren die niet gebruikelijk waren in de Protestantse Kerk.

Pioniersplekken zijn nieuwe vormen van kerkzijn voor mensen die normaal zelden of nooit naar de kerk gaan. Allerlei mensen geven deze beweging vorm: van bankdirecteur tot huismoeder. Van gepensioneerd dominee tot leraar.

Schuring

Pionieren is niet eenvoudig. Niet elke pioniersplek slaagt. En als een pioniersplek wél slaagt, dan roept dat veel op. Als er vrolijk gezongen wordt, dan rijst de vraag: "Past dat evangelische wel bij onze kerk?" En er is ongenoegen als gezinnen wel naar een kliederkerk gaan, maar niet op zondag aanschuiven in de kerkbanken. "Zijn onze kerkdiensten niet goed genoeg?"

Bij vernieuwing ontstaat schuring. Dat lijkt erbij te horen. Ook komen er fundamentele vragen op tafel. Want wat doe je als iemand vraagt of zijn baby tijdens een kliederkerk gedoopt kan worden? Is zo'n kliederkerk wel een echte kerk? Moet er dan geen dominee voorgaan? Is lidmaatschap vereist? En moeten er bij een kerk per se mensen van alle leeftijden betrokken zijn? Zo ja, wat zegt dat dan over kerken die sterk vergrijzen? Nieuwe vormen van kerkzijn roepen fundamentele vragen op.

In Nederland komt via het pionieren een vernieuwingsbeweging op gang. Een beweging van bankdirecteuren en huismoeders, van dominees en leraren. Misschien wel zo'n beweging als 500 jaar geleden, met Luther en de Reformatie. Er zijn overeenkomsten, want er komen ook nu fundamentele vragen op tafel. Vragen over wat het betekent om christen te zijn, om kerk te zijn. En hoewel Luther nooit de bedoeling had een nieuwe kerk te starten, ontstond er zoveel spanning dat dat onvermijdelijk bleek. Ook nu is spanning proefbaar. Houden we het daarin uit?

Uitdagingen

Welke uitdagingen zie ik daarbij voor pioniers ten opzichte van bestaande kerken? Twee zaken. Allereerst wordt van de pioniers geduld gevraagd. Geduld om steeds weer uit te leggen wat de intenties zijn en om het uit te houden als er nog een extra vergadering nodig is. En in de tweede plaats is nodig dat pioniers met waardering blijven spreken over bestaande kerken. Want dat er nieuwe vormen nodig zijn, maakt niet dat bestaande vormen waardeloos zijn.

Wat zijn de uitdagingen die ik zie voor bestaande kerken? In de eerste plaats om gunnend ruimte te schenken; niet al teveel controle van bovenaf, maar naast pioniers gaan staan, meelevend, bidden en waarderen. In de tweede plaats is het voor bestaande kerken lastig om het idee los te laten dat het 'echte' kerkzijn alleen plaatsvindt op zondagochtend. Jezus zegt: "Waar twee of drie samen zijn in Mijn Naam, daar ben ik in hun midden." Durf nieuwe vormen te waarderen als wezenlijke vormen van kerkzijn. En stuur er daarom niet op aan dat mensen op zondagochtend naar de 'gewone' kerk moeten komen.

Dichter bij God

De Reformatie had als resultaat dat God toegankelijker werd voor mensen. Door breed bijbelgebruik in de eigen taal. En door dat duidelijk werd dat God vergeving schenkt om niet, en niet vanwege een betaling of een priester. De Reformatie bracht mensen dicht bij God. Wat mij betreft is dat ook waar bij pioniersplekken naar gekeken moet worden: brengen pioniersplekken mensen dicht bij God? Kan uw buurman, uw collega of uw kleindochter zo meer ontdekken over Gods liefde? Als dat zo is, dan is er wat mij betreft sprake van een vruchtbare reformatie."

Martijn Vellekoop ondersteunt nieuwe vormen van kerkzijn als projectleider pionieren vanuit de Protestantse Kerk. Hij studeerde theologie en communicatiewetenschap. In zijn vrije tijd is hij in het Westland betrokken bij allerlei missionaire initiatieven.

In gesprek met moslims: leren van elkaars verschillen

In Heemskerk hebben christenen en moslims de banden aangehaald. Dat gaat verder dan alleen samen theedrinken: "Als je alleen maar focust op de dingen die je met elkaar deelt, ben je vrij snel uitgepraat. Je verbindt je pas écht met elkaar als je in gesprek gaat over de verschillen."

Het begint allemaal een paar jaar geleden, als in de protestantse gemeente van predikant Marco Visser de behoefte ontstaat om contact te leggen met de moslimgemeenschap. "De ontwikkelingen in de wereld gaven ons het idee: we moeten elkaar kennen. De wereld is te rumoerig om ons op te sluiten in ons eigen wereldje."

Behoeftes

De moslimgemeenschap blijkt die wens te delen. "Er was veel bereidwilligheid en openheid. Tijdens de eerste ontmoetingen hebben we elkaar verteld wie we zijn en wat ons verhaal is. En niet onbelangrijk: hoe we in de huidige tijd staan. De mannen

met wie ik sprak, gaven aan zich af en toe best wel opgelaten te voelen over gebeurtenissen als aanslagen." Sindsdien weten beide groepen elkaar te vinden. "Het balletje is steeds meer gaan rollen. Jongeren uit de moskeegemeenschap en jongeren uit onze kerk gingen bijvoorbeeld sportactiviteiten organiseren. Maar we wilden ook inhoudelijk het gesprek met elkaar aangaan."

Dat gebeurt voor het eerst op grote schaal met een avond over Abraham - of Ibrahim, zoals hij door moslims genoemd wordt. "De imam waar ik contact mee had en ik hebben allebei het woord gevoerd op die avond. We lazen teksten uit de Bijbel en de Koran, legden deze uit en bespraken waar die tekst ons raakte. Vervolgens gingen we met elkaar en met de aanwezigen in gesprek. Blijkbaar raakte de avond aan een behoefte, want er kwamen veel mensen op de avond af." Er volgt dan ook een tweede avond: in de moskee gaan christenen en moslims in gesprek over Jezus (Isa).

Verskillende gezichtspunten

Het doel van Visser is niet om alleen de overeenkomsten tussen beide tradities te benoemen. "We hebben een aantal dingen dat ons bindt: we zijn allemaal mensen, we zijn allemaal Heemskerken en we leven allemaal met een verhaal, een boek. Maar hoe belangrijk die overeenkomsten ook zijn, je bent er toch redelijk snel over uitgepraat. Het gesprek wordt pas echt interessant als je verschillende gezichtspunten met elkaar kunt delen. Juist als je in gesprek gaat over dingen die ver van je afstaan, leer je van de ander. Zo creëer je verbinding in verscheidenheid."

Het voornemen is om in ieder geval één keer per jaar een bijeenkomst te organiseren en bij elkaar over de drempel te stappen. Visser: "We moeten er vertrouwen in hebben dat we het samen redden, ook al zijn we nog zo verschillend. We moeten elkaar de hand kunnen reiken, vanuit het idee: we wonen hier samen in Heemskerk, en we willen met elkaar te zorgen voor een goede samenleving. Dat is een grotere uitdaging dan elkaar alleen maar op de schouders te slaan en te zeggen: 'Wat zijn we het toch met elkaar eens.'"

Onlangs verscheen het boek 'Heilige Strijd - Verlangen naar veiligheid en het einde van het kwaad' van Beatrice de Graaf. In dat kader worden er deze week verhalen geplaatst rondom het thema veiligheid.

Heb je als christen een eigen manier om na te denken over terrorisme en een eigen opdracht om anders bezig te zijn met veiligheid?

Historica en terrorismedeskundige Beatrice de Graaf vindt dat ze als christen een persoonlijk standpunt in moet nemen over het omgaan met het kwaad in de wereld. Ze schreef er een boek over: Heilige Strijd.

"Gedurende m'n hele carrière heb ik me als historicus geïnteresseerd voor concrete vormen van oorlog en geweld en hoe dat te beëindigen. De afgelopen jaren kwam ik, ook door de verhitte politieke debatten, steeds meer tot de conclusie dat ik een persoonlijk standpunt moest innemen. Zeker als je voor adviesfuncties wordt gevraagd moet je kiezen: wat is jouw positie ten opzichte van geweld. Mag dat nooit? Mag de doodstraf? De wetenschap heeft een morele component, ook inhoudelijk. Hoe ver ga je in de beveiliging, wil je iedereen kunnen controleren, hoeveel ruimte mag er zijn voor heftig taalgebruik, enzovoort? Nek uitsteken

Drie jaar geleden hield ik een lezing bij de opening van het academisch jaar van de Protestantse Theologische Universiteit en toen heb ik voor het eerst mijn principe geformuleerd. Ik geloof dat terrorisme een manifestatie kan zijn van het Kwaad. Het is niet weg te redeneren door te wijzen op armoede, uitsluiting, discriminatie. Maar ik geloof als christen ook dat we mogen vertrouwen op het einde daarvan.

Het werd een publicatie, mijn bijdrage om binnen en buiten de kerken mensen aan het praten te krijgen over angst en veiligheid. Ik vind niet dat mijn persoonlijke overtuiging conflicteert met de wetenschap; iedereen neemt zijn of haar morele kader mee in zijn werk. Maar ik steek met dit boek wel mijn nek uit. Ik

heb me bewezen als onafhankelijk wetenschapper. Nu maak ik deze sprong.

Prachtig vergezicht

Je kunt het boek samenvatten in deze vraag: heb je als christen een eigen manier om na te denken over terrorisme en een eigen opdracht om anders bezig te zijn met veiligheid? Mijn antwoord is: ja. Het boek is geen academische studie, maar een essay: een zoektocht naar een eigen standpunt. Het is een handreiking. Ook een christen mag zeggen dat hij bang is.

Het motto - 'het verlangen naar veiligheid en het einde van het kwaad' - komt uit Ezechiël: Ze zullen niet meer door andere volkeren worden geplunderd en niet meer worden verslonden door de wilde dieren, ze zullen veilig wonen en niemand zal ze nog opschrikken. Daarin resoneert het visioen van Jesaja, die te midden van grote beroering een prachtig vergezicht aanreikt.

Ik verlang daarnaar. Toen ik kinderen kreeg, heb ik het even heel moeilijk gehad. Ik kon fysiek niet meer kijken naar al dat leed, barstte in tranen uit. Hoe redden moeders het in conflictgebieden? Daarna ben ik ook in mijn onderzoek sterker gaan nadenken over een uitweg. Ik wilde het Kwaad kunnen inbedden in een lijn van hoop.

'Is meneer Trump lief of stout?'

Dat bracht me op de gedachte dat het debat bij de jongeren begint. Want hoewel de wereld statistisch gezien veiliger is geworden, voelen juist jongeren zich vaker onveilig. De helft van de tieners is bang dat er oorlog komt. Ze zien voortdurend angstaanjagende beelden. Laatst vroeg mijn zoon van vier: "Is meneer Trump lief of stout?" Ik lees de kinderen voor uit mijn dierbaarste boek: de kinderbijbel van Anne de Vries. Alles staat erin, ook de ongemakkelijke en akelige verhalen. Telkens gaat het mis, mensen verprutsen van alles en zelfs koning David maakte grote fouten. Maar wie nederig is en berouw heeft, komt God tegemoet. Zo probeer ik mijn kinderen mee te geven dat er een God van liefde is die voor hen zorgt. Dat geeft hen houvast. Ik stel ook de vraag of er niet meer preken en commentaren moeten worden geschreven over deze thema's. Zoals Augustinus deed: het einde van het Kwaad verkondigen, een weg van omkeer aanwijzen zonder de zondaar te demoniseren. Waar zijn de Augustinussen van nu? Christenen hebben iets te vertellen: hoe je het Kwaad kunt herkennen en je ertegen kunt wapenen. Maar ook dat God de heilige strijd voor ons gestreden heeft. In Nederland leeft nog te vaak de notie dat religie achter de voordeur moet blijven. We mogen als kerken best vaker het debat entameren. Zo'n gezaghebbende stem moet worden gehoord, temeer daar er in onze tijd zoveel vragen worden gesteld en dat in de antwoorden God eigenlijk niet meer voorkomt.'

*Meer over dit thema op
www.protestantsekerk.nl/veilig samenleven*

Interim-predikant als baken in onrustige tijden

De hervormde wijkgemeente Westerkerk in Kampen stond in 2015 en 2016 voor een aantal grote uitdagingen, waaronder het samengaan met een wijkgemeente en de sluiting van een kerkgebouw. "We zijn erg dankbaar voor de professionele begeleiding van onze interim-predikant."

Etty Rens, voorzitter van de kerkenraad, schetst de vraagstukken waar de Westerkerk de afgelopen tijd mee te maken kreeg. "Onze wijkpredikant was vertrokken, dus we moesten voorzien in die vacature. En ondertussen werd er in Kampen hard toegevoerd naar één Protestantse Gemeente Kampen. Dat betekende dat een federatie met onze hervormde zusterwijkgemeente in beeld kwam. Bovendien beraadde de algemene kerkenraad van de hervormde gemeente Kampen zich op een herverdeling dan wel sluiting van een aantal kerkgebouwen." In goede banen

De kerkenraad besloot de hulp in te roepen van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. Zo kwam de gemeente in contact met dominee Pieter van Winden, die deel uitmaakt van het landelijke team van interim-predikanten. "De interim-predikant heeft een stevige fundering kunnen leggen onder de pro-

cessen die gaande zijn in onze gemeente. Zo heeft hij ons begeleid in het schrijven van een beleidsplan dat aan de basis lag van de uiteindelijke federatie. Op enthousiasmerende en inspirerende wijze lukte het hem de verschillende gemeentevergaderingen in goede banen te leiden."

Samen aan de slag

Ook in het beroepingstraject kon de interim-predikant van betekenis zijn. "Ds. Pieter van Winden heeft ons geholpen een representatieve beroepingscommissie te vormen en voortvarend aan de slag te gaan met de werving van een nieuwe predikant. Ook dit proces heeft hij deskundig en uiterst tactisch begeleid."

Inmiddels heeft de Westerkerk een nieuwe predikant en is de federatie-overeenkomst met de hervormde zusterwijkgemeente getekend. "Als wijkgemeenten willen we van elkaar leren en gaan we enthousiast samen aan de slag. We zijn blij en dankbaar met de stevige basis die er nu ligt."

Financiën en adressen

Redactie

Wijnand Rietman

Kopij inleveren via e-mail vóór vrijdagmorgen 12.00 uur via kopijkerkblad@hotmail.com

Adreswijziging, opzegging en aanmelding voor dit kerkblad bij het

Kerkelijk Bureau

W. de Zwijgerlaan 4a, 6713NT Ede, tel. 61 23 36
Open op vrijdagochtend tussen 9 en 12 uur
e-mail: kerkbureau.ede@planet.nl
webpagina: www.protestantsegemeente-ed.nl

Voor vrijwillige bijdragen, collectebonnen,

betalingen kerkblad en solidariteitsfonds:
NL11INGB0000867584 t.n.v. Protestantse Gemeente Ede

Collectebonnen zijn verkrijgbaar in eenheden van 20 stuks à €0,50 = €10 (rose), à 0,75 = €15 (wit) en à €1,25 = €25 (oranje) door het overmaken van het juiste bedrag o.v.v. kleur en aantal vellen

Diaconie

Voor giften: NL21RABO0307077233 t.n.v.
Diakonie Protestantse Gemeente Ede